

FOTO: KATRIN KRUUSIMÄGI

Heiti Vahtra on Raplamaa omavalitsustöötaja 2024

Estis tähistatakse 1. oktoobril omavalitsuspäeva. Raplamaal on kena traditsioon tunnustada selles päeval omavalitsustöötajaid, kellele antakse maakonna hõbedane vapimärk. Rapla vallast pälvis tunnustuse meie arendusjuht Heiti Vahtra.

Heiti on tõeline Rapla valla fänn ja vallavalitsuse südametunnistus.

Arendusjuhina puutub ta kokku väga erinevate valdkondadega ja oskab neis kaasa rääkida. Tema kirg ja pühendumus oma tööle ning valla arengule paistavad silma ja inspireerivad kolleege. Tema laiad teadmised ja oskused arutleda erinevatel teemadel muudavad ta asendamatuks partneriks meie projektides.

Heiti ei ole pelgalt ametnik – ta on aktiivne ja hooliv Rapla valla elanik. Heiti peab väga oluliseks otsesuhtlust, ta ei piirdu vaid kirja saatmisega, vajadusel läheb ta kohale, selgitab välja teemade kitsaskohad, et kõigile probleemidele kiired lahendused leida.

Meie arendusjuht Heiti on hinnatud kolleeg. Ta on alati valmis jagama oma teadmisi ja pakkuma abi, olgu tegemist arvutiprogrammide kasutamise või tehniliste probleemide lahendamisega. Ta on südamega kogu valla tegemiste juures, olgu see siis ehitus, haridus, kultuur või spordivaldkond.

Tema professionaalsus ja valmisolek aidata teevad temast kollektiivis hinnatud liikme. Ta oskab meeskonnavaimu suurepäraselt üleval hoi-

da ja on ühisüritustel aktiivne kaasalööja.

Heiti Vahtra kujul on Rapla vald saanud tõelise fänni, kelle töö ja pühendumus on teinud vallast parema elamiskoha. Tema panus ja pühendumine terve maakonna arengule on tunnustust väärt.

Palju õnne, Heiti! Jõudu ja tahtmist edaspidigi meie valla arengu suunamisel parema ja kaunima elukeskkonna poole.

Lisaks pälvisid veel tunnustuse Kehtna valla sotsiaaltööspsialist Kristina Solman, Kohila valla kantslei peaspetsialist Laidi Suumann ja Märjamaa valla registrisekretär Mirjam Aasma.

Palju õnne kõikidele tunnustuse saajatele! ▼

Vastupanuvõitluse päeva tähistamine

Kogu Eestis tähistatakse 22. septembril vastupanuvõitluse päeva, mil mälestatakse neid inimesi, kes kahe okupatsiooni vahelisel ajal püüdsid taastada Eesti riiklikku iseseisvust. Otto Tiefsi valitsuse tegevus kestis vaid mõne päeva, kuid selle süm-

boolne tähtsus oli suur. Tänavu möödus sellest 80 aastat. Rapla kirikus teenisid mälestusjumalateenistusel EELK peapiiskop emeritus Andres Põder ja Rapla koguduse õpetaja Mihkel Kukk. Riigivanemate ja Otto Tiefsi valitsuse liikmetele süütasid mälestusküünlad Rapla Gümnaasiumi õpilased. Muusikaliste vahepaladega esi-

nesid Rapla Laulustuudio neid Thea Paluoja juhendusel. Kõneles Konstantin Pätsi Muuseumi juhatuse liige Triivi Velliste.

Pärast teenistust liiguti Uusküllla Sildema talu juurde, kus 135 aastat tagasi sündis Eesti riigimees Otto Tief. Tema sünnikodu juurde püstitatud infotahvliit eemaldasid katte

Sildema talu perenaine Mare Paidla ja vallavanem Gert Villard. Sõna võtsid sotsiaalkaitseminister Signe Riisalo, Rapla vallavanem Gert Villard ja Otto Tiefsi perekonna esindajana Tiit Rivas.

Jüri Uluotsa ja Otto Tiefsi asutatud Eesti üliõpilaskorporatsiooni Rotalia esindajad istutasid Sildema talu

maale tamme. Minevikku tuleb hoida elavana ning edastada see järgnevatele põlvedele.

Vastupanuvõitluse päev kutsub meid üles olema teadlikud oma juurtest ja väärtustama vabadust, mille nimel on paljud inimesed elu andnud. Ainult koos suudame hoida elus meie riigi ajalugu ja pärandit. ▼

FOTO: KATRIN KRUUSIMÄGI

FOTO: AARE HINDREMAE

RAPLA VALLAVOLIKOGUS

25. septembri volikogu istungil

Kehtestati Rapla valla haldusteritooriumil asuva maa maamaksusumäärad 1. jaanuarist 2025:

- 1) elamumaa ja maatulundusmaa õuema kōlvik — 0,5 protsen- ti maa maksustamishinnast aastas;
- 2) käesoleva lõike punktis 1 nimeta- mata maatulundusmaa — 0,5 protsen- ti maa maksustamishinnast aastas;
- 3) käesoleva lõike punktides 1 ja 2 ni- metamata sihtotstarbega maa — 1,15 protsen- ti maa maksustamishinnast aastas.

Otsustati võõrandada avaliku kirja-liku enampakkumise korras Rapla

vallale kuuluvad Kuimetsas asu- vad Vahastu tee 5 ja 5a kinnistud ühe objektina alghinnaga 96 000 eu- rot.

Otsustati võõrandada avaliku kirjali- ku enampakkumise korras Ülejõel

asuv Tõnu lauda kinnisasi alghinna- ga 23 000 eurot.

Informatsiooni korras saadi ülevaade laekunud ettepanekutest arenguka- va muutmiseks.

Järgmine istung toimub 31. oktoobril. ▼

RAPLA VALLAVALITSUSES

Rapla Vallavalitsus

Tel 489 0510 @post rapla@rapla.ee

2. septembril

Kinnitati vallavalitsuse juhtimis- ja töökorralduse analüüsiks korralda- tud riigihanke tulemused.

Anti ehitusluba eluhoone rajamiseks Kaigeperele.

Anti kasutusload Mahlamäel asuval üksikelamule ja Kasvandus asuval päikeseelektrijaamale.

Kooskõlastati valla maale kavanda- tavad elektriprojektid Iiras ja Va- na-Kaius.

Määrati Kodila-Metskülas ja Rõa kü- las asuvate kinnisasjade jagamisel moodustatavatele uutele katastriüks-ustele lähiaadressid ja sihtotstar- bed.

Tunnistati peremehetuks ehitiseks Alus asuv garaaz ja Purilas asuv kor- ter.

Otsustati võõrandada avaliku kirja-liku enampakkumise korras vallale kuuluv Kuusiku alevikus Sireli tn 8 asuv kinnistu alghinnaga 9000 eu- rot.

9. septembril

Anti ehitusload suurkaevude rajami- seks Pirk ja Vankse, elamute püs- titamiseks Väljatagusele ja Raplasse ning tee rajamiseks Raplasse.

Anti kasutusload päikeseelektrija- ma kasutamiseks Kasvandus, üksik- elamute kasutamiseks Mahlamäel ja Tuti külas.

Seoses Rail Baltica projektiga jagati Suluperes Koplimetsa ja Väljatagu- sel Vanatoa kinnisasjad.

Nõustuti Uuskülas likvideerimisel olevas Aiandusühistus Uusküla 11 katastriüksuste piiride muutmise- ga.

Muudeti 3. novembri 2003 korraldust nr 414 „Aadressikohtade kandmine Rapla valla kohtade nimistusse“.

Menetleti volikogule esitatavaid eel- nõusid vallavara võõrandamiseks enampakkumise korras ja maamak- sumäära kehtestamiseks.

Seati Elektrilevi OÜ kasuks sund- valdus tehnoarajalise ehitamiseks, omandamiseks ja majandamiseks Raplas ja Vana-Kaius asuvatele kin- nisasjadele.

Kinnitati sisekontrolli koondaruanne „Valla hallatavate alushariduse asu- tuste personali ja töötasu alusdoku- mentide kontroll“.

Otsustati eraldada reservfondist 11 453,88 eurot Kolme Kandi Rah- vamaja eelarvesse ning kuni 44 991 eurot Rapla Lasteaia Päkapikk köögi remondiks ja investeeringuteks.

Informatsiooni korras saadi ülevaa- de kavatsusest osaleda Leaderi toe- tusmeetmes Rapla keskvaljaku kõr- val oleva osa korrastamiseks, aruta- ti Rapla Vallavolikogu tööst osavõ- tu eest makstava tasu suuruse muu- tust ja saadi ülevaade valla arengu- kavasse laekunud muudatusettepa- nekutest.

16. septembril

Kinnitati Rapla uue lasteaia ning tugi- teenuste keskuse projekteerimis- ja ehitustöödeks korraldatud riigihan- ke tulemused.

Anti ehitusload elamu püstitamiseks Alu-Metskülla, kiikede paigaldami- seks Raikkülas asuval manguväl- jakule, abihoone ehitamiseks Raka külla ning tehnilise hoone ümber- ehitamiseks Raplas.

Anti kasutusluba Kuusiku-Nõmmele rajatud suurkaevule.

Otsustati kompenseerida käimasole- val õppeaastal erivajadustega õpila- se transport koolist koju.

Määrati Rapla valla eelarvest 2024. aasta IV voorust läbiviidavate kul- tuuritöö projektide toetuseks 4450 eurot ja noorsootöö projektide toe- tuseks 2000 eurot ja suurprojektide toetuseks 2003,85 eurot.

23. septembril

Anti projekteerimistingimused Kogu- duse detailplaneeringuga määratud hoonestusala suurendamiseks Uus- külas.

Otsustati korraldada Nurgasalu de- tailplaneeringu avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu 22. oktoob- ril kell 13 Rapla riigimajas.

Anti ehitusload Pirk ja Vanksele puur- kaevudele ja elamule Raplas.

Arutati kasutusloa andmist ajutise lasteaia kasutamiseks Raplas.

Menetleti volikogule esitatavat eelnõu vallavara võõrandamiseks.

Informatsiooni korras käsitleti Karit- sa külas Veehoidla kinnisasja tasu- ta kasutusse andmist Karitsa Rant- šole ja Pirkus asuva Ülejõe tee 24a kinnistule enampakkumise korral- damist.

Kehtestati uued kiiruspiirangud ja parkimiskeeled Rapla valla teedel ja parklates.

Saadi ülevaade KIKi avanenud prog- rammist, mille abil on võimalik teha uuringuid maavarade kaevandami- se keskkonna- ja tervise mõju vähen- damiseks, ning nõustuti program- mis osalema.

Otsustati tasuda erandkorras Rapla vallas elava ja väljaspool valda huvi- koolis õppiva õpilase eest õppekoha maksumus osaliselt.

Otsustati hüvitada vallas elava ja Raikküla Koolis õppiva õpilase sõi- dukulud.

Anti nõusolek küsida Ridiradiralla OÜ-lt soodustingimustel renditasu perioodi eest, mis nad on sunnitud seoses Rapla Keskraamatukogu ruu- mide remondiga veetma Rapla küla- listemaja ruumides, 225 eurot, mis sisaldab prügikäitlemist, kommu- naal- ja elektrikulu.

Kinnitati 2024. aasta riikliku huviha- riduse ja huvitegevuse lisavooru va- hendite jaotus summas 5120 eurot.

Informatsiooni korras käsitleti reser- vfondist raha ümbertõstmist hea- korra eelarvesse, kuna Raplas Met- saparki rajatava koerte treeninguväl- jaku piirdeaia paigaldamiseks on ka- sutatud heakorra vahendeid.

Otsustati finantseerida Rapla linna Rapla linna Haiguru ja Saviaugu tä- nava rekonstrueerimise käigus telli- tavaid lisaprojekteerimistöid 1268,8 euro eest.

Nõustuti abivallavanema seisukohaga teha vallas teede talihoolduse pak- kujatele ettepanek langetada ühiku- hindu.

26. septembri erakorralisel istungil

Anti luba Rapla Lastead Naksitrallid ajutiselt sulgeda lastaia asenduspinnale kolimiseks remondi ajaks.

30. septembril

Anti projekteerimistingimused viil-

halli laiendamiseks üle 33% selle esi- algu kavandatud mahust Alus ning hobusetalli kavandamiseks Kaiu.

Menetleti volikogule esitatavaid eel- nõusid RB Rapla peatuse detailpla- neeringu kehtestamiseks ja korteri- omandite koormamiseks isikliku ka- sutusõigusega.

Anti ehitusload suurkaevu rajamiseks Juulasse, suvila püstitamiseks Uus- külla, elamute püstitamiseks Uus- külla, Tuti külla ja Juulasse, töös- tushoone laiendamiseks Raplas, tu- letõrje veevõtukohta rajamiseks Alus- se, kaarhalli püstitamiseks Nõmme- le ja abihoone püstitamiseks Tuti külla.

Kooskõlastati Kaiu sideprojekti asu- koht ja seati tingimused.

Nõustuti Raplas asuva 15 Tallinna- Rapla-Türi tee L6 asuva kinnisas- ja tasuta ja tähtajatult isikliku ka- sutusõigusega koormamisega Rapla valla kasuks veetorustiku paigalda- miseks.

Informatsiooni korras saadi ülevaade Juuru kooli tegevusest, mis on laie- nenud eramaale, ja leiti, et koolil tu- leb tekitatud küngas eramaalt tei- saldada.

Määrati Rapla valla eelarvest 2024. aasta IV kvartalis läbiviidavate spor- divaldkonna projektide toetuseks 7096,13 eurot.

Informatsiooni korras käsitleti ette- panekuid eelarvestategia puudu- jäägi likvideerimiseks ja saadi üle- vaade laekunud pakkumusest muu- sikakooli juurde viivate sildade pa- randamiseks.

Määrati Rapla valla eelarvest 2024. aasta IV voorust läbiviidavate pro- jektide toetuseks 3292 eurot. ▼

RAPLAMA PARTNERLUSKOGU LEADERI TOETUSMEETME „INVESTEERINGUD KOGUKONDADESSE“ TAOTLUSVOOR ON E-PRIAS AVATUD 4.–18. NOVEMBRINI 2024.

Taotlejaiks võivad olla Raplamaa Partnerluskogu tegevuspiirkonnas registreeritud ja tegutsevad kohalikud omavalitsused, mittetulundusühingud ja mitte riigi poolt asutatud sihtasutused.

Toetatavad tegevused:

- Ühistevõrgustike ja kogukonnateenuste osutamiseks ja kättesaadavaks tegemiseks vajalike ruumide parendamine või renoveerimine.
- Turismitaristu arendamine (külastuskeskused, loodusobjektid jne.) ja puhkealade korrastamine ja rajamine.
- Ajaloo-, (pärand)kultuuri-, ja tööstuspärandi objektide parendamine ja ümberehitamine, fookusega kasutada juba olemasolevat, mitte rajada uusi.
- Kogukonna elu elavdamiseks vajalike spordi- ja kultuuriobjektide renoveerimine, rajamine ja arendamine; Kogukonnateenuste osutamiseks ja kogukonnaelu elavdamiseks vajalike seadmete soetamine (sh kriisivalmiduseks).
- Väikesemahuliste infrastruktuuriobjektide (elektrivarustus, veevarustus, kanalisatsioon, energiatõhusad kütelahendused, ventilatsioon, juurdepääsuks vajalik teelõik jms) rajamine projektiga renoveeritavate või ehitatavate objektide juurde.

INFOPÄEV taotlejatele toimub 17. oktoobril kell 16–17.30 veebis Zoomi keskkonnas. Täpsem info meetme tingimuste kohta ja infopäevale registreerumine www.raplaleader.ee.

Raplamaa Partnerluskogu LEADER

Kaasrahastanud Euroopa Liit

FOTO: KATRIN KRUUSIMÄGI

Igal aastal 1. oktoobril peetakse omavalitsuspäeva. Oktoobris möödub seitse aastat päevast, mil endise Juuru, Kaiu, Raikküla ja Rapla valla inimesed valisid esimest korda ühiselt uue Rapla valla volikogu. Ja traditsiooniks on saanud, et oktoobris ootavad vallavolikogu esimees ja vallavanem vallarahvast külla, et tassikese tee juures arutada,

mis on meie ühises koduvallas hästi ja mida saaks veel paremini teha.

Aitäh teile, kes te kohale tulite ja oma mõtteid, rõõme ja muresid meiega jagasite. Nii mõnigi asi sai selgemaks räägitud ja nii mõnigi probleem lahenduse leidmiseks kirja pandud.

Kohtume järgmisel aastal jälle! ▼

Maal elamise päeva puhul küpsetatud leib sai külakostiks Niinemetsa perele

Tänavu 21. septembril peeti juba kuuendat korda maal elamise päeva. See on üle-eestiline algatus, mille eesmärk on kutsuma maale elama veelgi rohkem tegusaid ja särasilmseid inimesi. Tegemist on külastuspäevaga, mille fookuses on elukeskkond maal koos sealsete teenustega, seltsitegevuse, vaba aja veetmise võimaluste, töökohtade ning pakutavate elukohtadega.

Rapla vallas toimusid sellel aastal maal elamise päevaga seotud üritused Atlas, Kabalas, Vahastus, Kaius ja Kuimetsas. Päev oli täidetud muusika ja laadameluga ning muidugi käivad maaelu juurde loomad ja sügisannid, rääkimata hõrgutistest. Suur tänu kõikidele korraldajatele!

Maal elamise päeva sündmused aga juhata sisse Eesti Vabaõhmuuseumi Kolu kõrtsis ühine leivategu koos omavalitsustega. Meilt käis leiba küpsetamas MTÜ Kappeli külad esindaja Janina Päädam.

Valminud leivad viidi üle Eesti igasse külastuspäeval osalevasse valda kingituseks valda kolinud uuele perele. Sümboliliselt esindab see pere kõiki sealseid uusi tulijaid, kes on viimase kolme aasta jooksul kodu rajanud just sellesse valda.

Maaelu Edendamise Sihtasutus (MES) on üks maal elamise päeva korraldajatest ja MESi abil leiti pered, kes on meie valda kolinud ja MES abil kodu soetanud.

Värske leivaga käisid Rapla vallas Purila külas Johanna ja Silver Niinemetsa peret tervitamas abivallavanem Rain Terras ja piirkonna koordinaator Anne Leht. Maale elama asunud neljaliikmeline pere soetas kodu Maaelu Edendamise Sihtasutuse maapiirkonna eluaseme kaaslaenu abil ja nad on MESile väga tänulikud. Johanna on Hagudi põhikoolis õpetaja, Silver õpetab Rapla Muusikakoolis ja tütreid käivad Hagudi lasteaias.

Pere kutsus külalised kohvile ja aeti ka juttu elust enesest. Vallavalitsuse meeskonnana tahame saada paremaks informatsiooni jagamises, olla selgem sõnumite edasimises, olgu see kirja teel või kommunikatsioonikeskuses üldisemas mõttes. See on protsess, mis peab olema pidevas arengus. Mõlemad külalised tõdesid, et selle noore pere oskus olla tänulik pisiasjadegi üle ja läbi huumori valupunktidest osutamine annab innustust.

RAIN TERRAS
ABIVALLAVANEM

FOTOD: ANNELEHT

TULE MEILE TÖÖLE

Rapla Vallavalitsus on välja kuulutanud konkursi **LASTEKAITSESPETSIALISTI** vaba ametikoha täitmiseks. Info konkursi kohta valla kodulehelt: rapla.ee/vabad-tookohad.

Ootame kandidaate Rapla valla aasta isa 2024 aunimetusele

Aunimetuse väljaandmisega väärtustatakse isa ning tunnustatakse isa rolli laste kasvatusel. Aunimetus antakse Rapla valla kodanikule, kelle peres kasvab või on üles kasvatatud mitu last ning kellel on eduka töö ja ühiskondliku tegevuse kõrval jagunud samavõrra tähelepanu, hoolt ja armastust oma perele.

Vallavalitsus ootab **20. oktoobriks** e-posti aadressil rapla@rapla.ee ettepanekuid, milles on esitatud kandidaadi laste arv ning isa ja peret iseloomustavad andmed. Vajalik on kandidaadi nõusolek.

Rapla vallas on palju tublisid isaid, palun andke meile nendest teada! ▼

Lumelükkamine erateedel

Saabus talihoolituse periood. Palume **20. oktoobriks** esitada erateel talihoolituse tegemise taotlus. Kui olete taotluse varem esitanud, siis seda uuesti tegema ei pea. Täpsemat infot saate Rapla valla kodulehelt www.rapla.ee või teede spetsialistilt Andre-Andy Bernhardtilt, tel 5342 3541, e-post andreandy.bernhardt@rapla.ee. ▼

Jäätmemajanduse infotund

Rapla riigimajas toimus 25. septembril infotund, mis oli mõeldud korteriühistutele. Infotunnis ja gasid vallavalitsuse spetsialistid infot jäätmemajanduse ja heakorra teemadel.

Alates kaheksa korteriga ühistud peavad koguma eraldi viit jäätmeliiki ning need üle andma ASile Eesti Keskkonnateenused. Jäätmeliikideks on segaolme-, biolagunevad, segapakendi-, klaaspakendi-, papi- ja paberijäätmed. Muude jäätmeliikide, nagu elektroonika-, haljastusjäätmete, suurjäätmete (mööbel), tekstiili- ja ohtlike jäätmete kogumine on vabatahtlik, aga neid saab ka ette tellimisel üle anda jäätmevedajale.

Kohtumisel tekkis küsimus, kas avalikud pakendikogumise punktid kaovad ära? Paraku küll: riigi soov on, et avalikud konteinerid kaovad ajapikku ära ning jäätmed antakse

otse üle jäätmevedajale. Praegu on selline olukord, kus avalikesse konteineritesse tuuakse sinna sobimatu jäätmeid ning selle tühendamiskulu peab tasuma maksumaksja. Kui aga konteinerid kuuluvad korteriühistule, vastutab nende sisu rikumise eest korteriühistu ise. Kindlasti ei saa öelda, et ainult kortermajade elanikud rikuvad konteinerite sisu, vaid see on üleüldine probleem: inimesed püüavad lahti saada oma jäätmetest kõige odavamal viisil. Kõik

eramajaomanikud saavad samuti eespool nimetatud jäätmeliike kodust lahkumata üle anda jäätmevedajale.

Paljudel korteriühistutel ei ole piisavalt ruumi jäätme- või rattamajapidamiseks. Kokkuleppel vallavalitsusega on võimalik rajada majake ka valla maale. Selleks tasub enne plaan valmis mõelda.

Infotunnis tutvustasid Aarius Haljastus OÜ esindajad tehtud töid. Ettevõtte pakub võimalust ehitada korteriühistut teenindavaid majake-

si, kuhu saab paigutada kas konteinerid või rattaid. Sellised rattamajad tekitavad turvalisema hoiukoha. Kuiv keskkond säästab rataste roostetamise ja määrdumise eest. Jääb ära rataste trepikojas hoidmine. Ka keldriboksidest tekib rohkem ruumi.

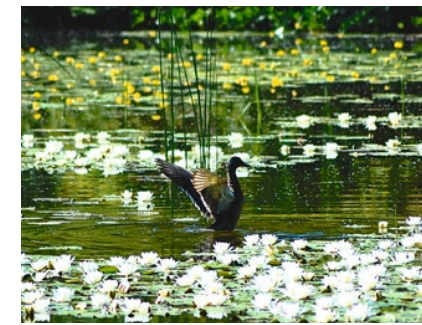
Mugav hoiupaik suurendab jalgrataste kasutust igapäevasteks sõitudeks, toob parema tervise ja vähendab autosõite. Jäätmemajad aga piiravad prügikonteinereid esteetiliselt moel, hoiavad konteinerid puhta ja kuivana, takistavad tuulistes kohtades konteinerite ümberkukkumist ja n-ö võõra prügi konteineritesse panemist, lisaks kaitsevad loomade-lindude eest, kes võivad prügi hoovis laiali kanda.

Koondatud konteinerid jätavad hoovis ruumi muu jaoks. Tulemuks on mõnus elukeskkond, kus on hea viibida ja mängida.

Milliste vahenditega on võimalik majakesi rajama hakata?

Lähinädalatel lisab Keskkonnainvesteeringute Keskus oma kodulehele info toetusmeetme „Jäätmete liigiti kogumise taristu arendamine“ kohta. Raha saab taotleda omavalitsus ka jäätmemajade ehituseks, toetuse osakaal 40–70%. Avaldusi hakatakse vastu võtma arvatavasti detsembris 2024. Toetust antakse, kuni vahendeid jätkub. Uus Kredexi korterelamute rekonstrueerimistoetuse taotluste voor avatakse tõenäoliselt oktoobri esimeses pooles. Toetatakse hoonete tervikrekonstrueerimist, mille raames võib paigaldada ka jäätme- või rattamaja.

LIIS SAAR
RAPLA VALLA KESKKONNASPETSIALIST

Suvine Alu tiik.

FOTO: LIIS SAAR

Veelindude toitmisest

Aasta ringi tunnevad inimesed muret veelindude pärast. Kuni veekogu on lahti, ei tohiks mingil juhul veelinde toita. Toitmise paigale jääma meelitatud veelinde ohustavad nälg, külmumine, röövlomud ja haigused.

Osa linde jääb ka talvituma, otsides toitu madalast rannikuveest ja/või muudest lahtistest veekogudest. Kui need jäätuvad, liiguvad linnud lahtise veega mererannikule või lendavad kaugemale edela või lõuna poole. Looduslikes tingimustes ei ole veelindudel talvist nälgimist karta.

Veekogude külmumisel jäävad nad paigale enamasti seal, kus inimene on neid toitnud. Eriti oluline on mees pidada, et sai ega leib ei ole linnutoit. Kondiitritooted ei sisalda lindudele vajalikke vitamiine ega mineraale ning võivad põhjustada hoopis tõsiselt tervisehäda. Seega teeb vabalt elavate veelindude toitmise neile pigem kahju kui kasu.

Kui linnud on tõesti hädas, helista riigiinfo telefonil 1247.

LIIS SAAR

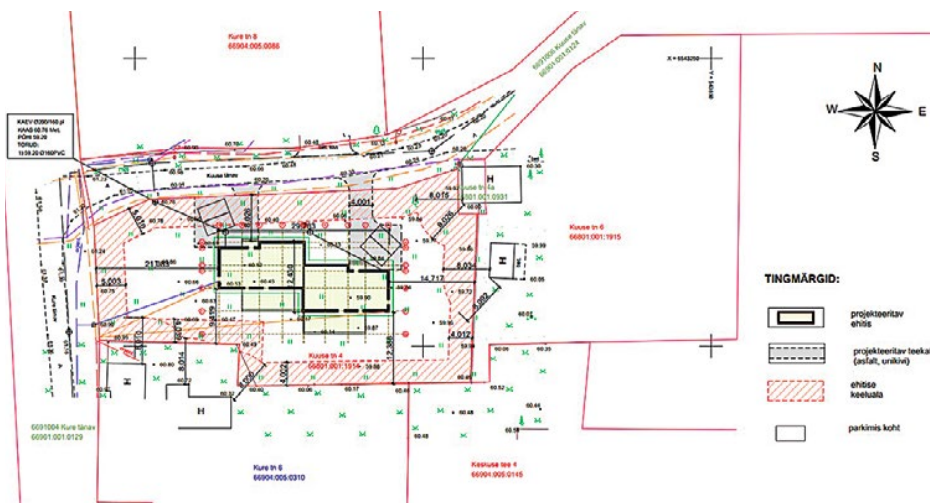
FOTOD: AARIUS HALJASTUS OÜ

PROJEKTEERIMISTINGIMUSTE AVATUD MENETLUSED

Oktoobrikuus korraldatakse neli projekteerimistingimuste avatud menetlust. Eelnõud on täies mahus avaldatud Rapla valla veebilehel (<https://rapla.ee/projekteerimistingimused>). Avaliku väljapaneku vältel **12.–27. oktoobri 2024** oodatakse vallavalitsuse e-posti aadressile rapla@rapla.ee eelnõu kohta ettepanekuid ja arvamusi. Kui ettepanekuid ei esitata või on kõiki ettepanekuid võimalik arvestada, otsustatakse asi ilma avalikul istungil arutamata.

Alu alevik, Kuuse tn 4

Alu alevikus Kuuse tn 4 maaüksusele (katastritunnus 66801:001:1914) kavandatakse ühekorruselist paaris-maja ehitisealuse pinnaga u 300 m². Alu alevik on detailplaneeringu koostamise kohustusega ala. Üldplaneeringu kohaselt on tegemist pere- ja ridaelamumaa juhtotstarbega piirkonnaga. Ehitusõiguse andmist kaalutakse projekteerimistingimustega, kuna kavandatav tegevus sobitub üldplaneeringu tingimustega ja paariselamajad on Kuuse tänava ääres teisi.

Kuuse tn 4 kavandatava paariselamu asendiskeem (autor arhitekt Jelena Truusa).

Sulupere küla, Jõetaguse detailplaneeringu täpsustamine

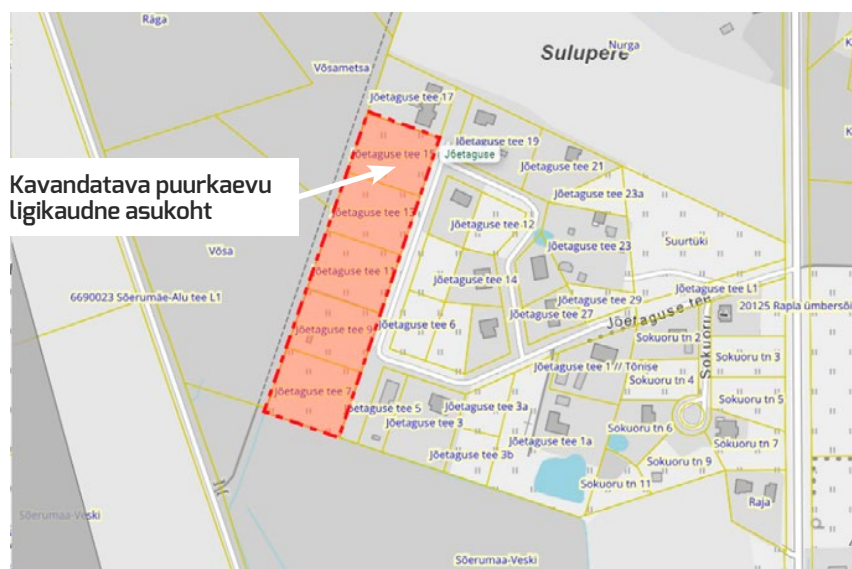
Esitatud on ettepanek täpsustada Rapla Vallavolikogu 3. detsembri 1997 otsusega nr 32 kehtestatud Sulupere asuva Jõetaguse maaüksuse detailplaneeringu veevarustuse osa. Detailplaneeringu kohaselt mõeldi rajada puurkaev planeeringuga kavandatud haljasalale praegusel Jõeta-

guse tee 12 maaüksusel (katastritunnus 66904:003:0255). Vee- ja kanalisatsioonivõrgu ehitamiseks anti planeeringus soovitus sõlmida leping ettevõttega Rapla Vesi.

Rapla Vallavolikogu 26. aprilli 2007 otsusega nr 36 kehtestati piirkonnas Jõetaguse ja Jõetaguse tee

kinnistute maa-ala detailplaneering, millega kavandati elamukruntide juurde ning muudeti kaevu asukoht praegusele Jõetaguse tee 21 maaüksusele (katastritunnus 66904:003:0116). Detailplaneeringute elluviimine on erinevatel põhjustel veninud ja algset kavandatud ulatuses pole veevärki välja ehitatud, samuti pole piirkonda laienenud reoveekogumisaala ja ühisvõrgud. Seetõttu on vaja detailplaneeringuga kavandatud lahendust ajakohastada.

Ettepaneku kohaselt rajatakse viie krundi teenindamiseks autonoomne puurkaev. Teenindatavad krundid on Jõetaguse tee 7 (katastritunnus 66904:003:0940), Jõetaguse tee 9 (66904:003:0930), Jõetaguse tee 11 (66904:003:0920), Jõetaguse tee 13 (66904:003:0910) ja Jõetaguse tee 15 (66904:003:0900). Kaevu asukohana on taotluses märgitud Jõetaguse tee 15 maaüksus. Reovee puhastamiseks on plaanis rajada ühine biopuhasti. Kuni biopuhasti väljaehitamiseni kasutatakse ajutise lahendusena reoveemahuteid.

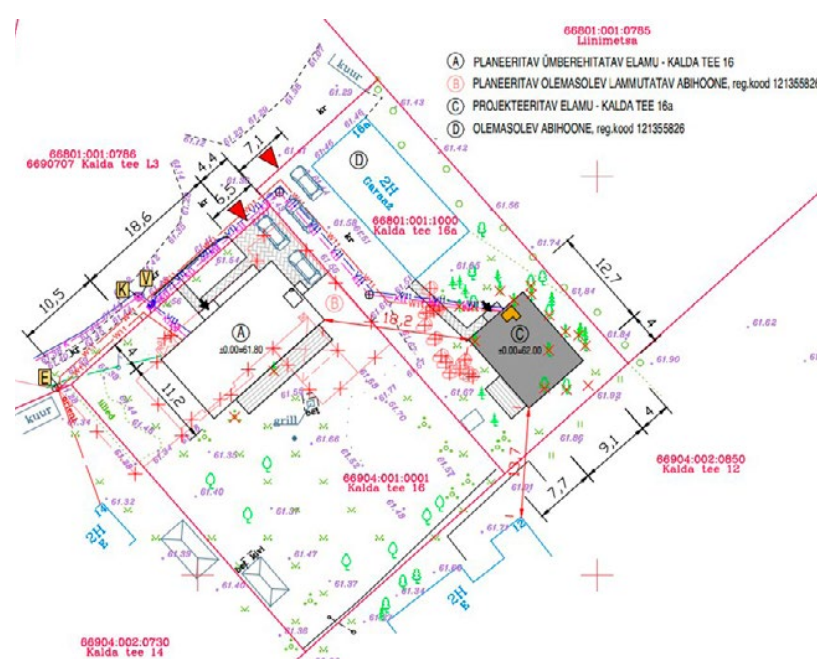
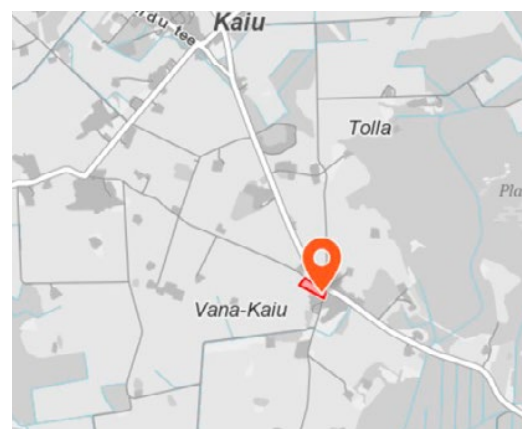

Kavandatava puurkaevu ligikaudne asukoht

Vana-Kaiu küla, Sepa

Vana-Kaiu külas Sepa maaüksusel (katastritunnus 27701:003:0570) oleva elamu asemele soovitakse püstitada uus ja suurem.

Vana-Kaiu küla keskosa on detailplaneeringu koostamise kohustusega ala ja seetõttu on vajalik ehitusõiguse andmine avatud menetluses.

Kalda tee 16a asendiplaani väljavõte (autor Taavi Tuisk, Mereno Ehitus OÜ).

Ülejõe küla, Kalda tee 16a

Ülejõe külas Kalda tee 16a maaüksusele (katastritunnus 66801:001:1000) kavandatakse u 107 m² ehitisealuse pinnaga üksikelamut.

Ülejõe küla tiheasustusalal on detailplaneeringu koostamise kohustusega piirkond, mistõttu ehitusõiguse andmiseks tuleb korraldada avatud menetlus.

PLANEERINGUTE TEATED

Riigi eriplaneeringu lähteseisukohtade ja mõjude hindamise programmi avalik väljapanek ja avalik arutelu

Eesti-Läti neljanda elektrihüanduse riigi eriplaneeringu koostamine ja selle keskkonnamõjude strateegiline hindamine on algatatud Vabariigi Valitsuse 15.02.2024 korraldusega nr 39. Riigi eriplaneeringu eesmärk on planeerida Eesti-Läti neljas elektrihüendus Paide linnast läbi Lihula linna Saaremaa läänerrannikuni. Loodav ühendus suurendab Eesti elektrivarustuskindlust ja loob eeldused taastuvenergia ekspordiks ning koostööks naaberriikidega. Ühtlasi aitab see tagada Eesti energiasüsteemi sõltumatuse Venemaast ning see tugevdab riigi energiajulgeolekut. Ühendus võimaldab ka suurema hulga taastuvenergia vastuvõtmist võrku kliima-neutraalsuse eesmärkide saavutamiseks.

Lähteseisukohtade ja keskkonnamõju hindamise programmiga saab tutvuda avaliku väljapaneku käigus perioodil **23. septembrist 23. oktoobri 2024** riigi planeeringute koduleheküljel <https://riigiplaneering.ee>

või paberil Saaremaa, Muhu, Läänerranna, Põhja-Pärnumaa (Vändra ja Pärnu-Jaaguipi alevs), Märjamaa, Lääne-Nigula, Kehtna, Rapla ja Türi vallavalitsuses, Paide raekojas ning ministeriumite ühishoones nende lahtiolekuaegadel.

Avaliku väljapaneku vältel saab lähteseisukohtade ja mõjude hindamise programmi kohta esitada kirjalikke arvamusi kuni **23. oktoobri 2024** aadressil info@agri.ee või Regionaal- ja Põllumajandusministerium, Suur-Ameerika 1, Tallinn 10122.

6. novembril 2024 algusega kell 17.30 toimub Rapla kultuurikeskuses (Rapla linn, Tallinna mnt 17a) **avalik arutelu**, kus tutvustatakse avalikustatud materjale, esitatud ettepanekuid ning Regionaal- ja Põllumajandusministeriumi seisukohti esitatud ettepanekute kohta. Toimub arutelu ja küsimustele vastamine.

Nurgasalu detailplaneeringu avaliku väljapaneku tulemuste avaliku arutelu korraldamine

Nurgasalu detailplaneeringu avaliku väljapaneku perioodil käesoleva aasta 18. juulist 19. augustini esitati detailplaneeringule mitu ettepanekut, mi-

da täies ulatuses arvestada ei ole võimalik. Seetõttu korraldatakse Rapla riigimajas (Rapla linn, Tallinna mnt 14) **22. oktoobril 2024 algusega kell 13 detailplaneeringu avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu**. Osalema on oodatud kõik huvilised.

Osa ettepanekuid arvestati. Korrigeeritud planeeringulahendusega saab tutvuda valla veebilehel <https://rapla.ee/avalikustamine>.

Regionaal- ja Põllumajandusministerium soovitas kaaluda kohustusliku ehitusjoone määramist, hoonestusalade konkretiseerimist ning tegi suure hulga muid ettepanekuid, mille alusel planeeringulahendust täiendati. Kohustusliku ehitusjoone määramine ei osutunud otstarbekaks, kuna planeeringu eesmärk on luua võimalikult neutraalne ja looduslähedane keskkond, millesse vabalt paiknevad hooned sobituvad paremini kui ühele joonele joondatud hooned. Samuti ei arvestatud maaomanike vastuseisu tõttu ettepaneku ühendada Kopramäe tn 13 ja Kopramäe põik transpordimaa maaüksus. Kopramäe põik 2 maaüksuse omanik esitas ettepaneku rajada ümbersõidu koht maaüksuse põhjatipuni ja nihutada ka mahasõidu asukoht maaüksuse põhjatippu. Ettepanekut ei arvesta-

tud, kuna sellega kaasneuks keeruline manööverdamine tänaval, vähenuks arvestatavalt krundi pos 4 pind ning suureneuks ebaotstarbekalt tänavamaa pind. Arvestamata jäeti ettepanek loobuda osa elamukruntide kavandamisest ja säilitada tänu sellele suuremal hulgal haljastust. Esitatud ettepanekutes juhti tähelepanu möödarääkimistele juurdepääsute küsimuses ja paljudele menetluslikele eksimustele, sealhulgas menetlust läbiviiva ametniku üleolevale ja hinnangut andvale suhtumisele.

Avaliku arutelu korraldamise laiem eesmärk on anda puudutatud maaomanikele lisavõimalus lahendusi arutada ning jõuda võimalikult paljudele võimalikult hästi sobiva planeeringulahenduseeni.

Märjamaa valla üldplaneeringu koostamine

Naaberomavalitsus Märjamaa vald annab teada, et Märjamaa valla üldplaneeringu eelnõu ja üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu avalik väljapanek korraldatakse **2.–31. oktoobri 2024** Märjamaa Vallavalitsuse ruumides ja valla veebilehel

<https://marjamaa.ee/uue-uldplaneeringu-koostamine>. Avalik arutelu toimub **13. novembril 2024 algusega kell 17** Märjamaa valla rahvamaajas (Märjamaa alev, Sauna tn 2).

Rapla valla üldplaneeringu koostamine

Rapla valla üldplaneeringu koostamisel on jõutud kooskõlastamise etapile. Üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu esitati 3. juulil 2024 asjaomastele asutustele kooskõlastamiseks ja puudutatud isikutele arvamuse andmiseks. Suvised puhkuseperioodi tõttu palusid mitu osalist vastamistähtaega pikendada. Praeguseks on enam kui 30 erasikut, ettevõtet ja asutust esitanud kokku u 150 ettepanekut. Üldplaneeringu juhtühm koostöös planeerijate ja keskkonnaekspertidega kujundavad ettepanekute arvestamise kohta seisukohad.

Kooskõlastamist tuleb kindlasti korrata Keskkonnaameti ja Transpordiametiga, kes ei nõustunud üldplaneeringus väljapakutud lahendustega, ning ilmselgelt on vaja planeeringulahendust arutada veel ka paljude teiste osalistega. Esitatud ettepanekud on koondatud tabelisse valla veebilehel https://rapla.ee/koostatav_yp.

Novembrist on valla liikluskorralduses mitmeid muudatusi

Rapla Vallavalitsuse üks ülesandeid on munitsipaalteedel liikluse korraldamine. Riigiteedel tegeleb sellega Transpordiamet. Plaanimuudatuste elluviimisel tehakse omavahel koostööd. Liikluskorraldusega mingis asukohas saab kõige mugavamalt tutvuda veebikeskkonnas Tark Tee (tarktee.mnt.ee).

Valla kodulehelt leiad teid ja liiklust puudutava info valides: „Valdkonnad“ ⇒ „Maa ja keskkond“ ⇒ „Teed ja tänavad“ ⇒ „Liikluskorraldus“.

Muudatused tulenevad vajadusest tagada liiklusohutus ja liiklusvoogude parem sujuvus. Uute kiirustahvrite kehtestamine on seotud tee kasutajate ja selle iseloomuga. Väiksem kiirus vähendab pidurdusmaad ning suurendab võimalikele ootamatutele olukordadele õigeaegse reageerimise aega ja tõenäosust. Pealegi on mõjud nii sõidukis viibijatele kui ka jalakäijatele seda kergemad, mida väiksem on kiirus. Seega on mõistlik lubatud sõidukiirust mitte ületada.

Massipiirangute kehtestamise eesmärk on vähendada raskeveokite

koormusest tingitud teekatte kahjustusi. Rapla vallas on kergkattega teid ja sildu, mis ei pea raskeveokite pideva koormuse all vastu. Vajadusel on massipiiranguga teel võimalik liikuda veolaa alusel, mida väljastab Rapla Vallavalitsus. Päästeteenistuse ja jäätmeäitlusteenust osutavatele sõidukitele massipiirangu mõju ei laiene.

Parkimiskeelu kehtestamine on enamasti vajalik kitsamatel teelõikudel, kus parkivate autode tõttu oluliselt kitseneb läbitav sõidutee. Eesmärk on tagada, et teenindav transport, päästeteenistus, politsei ja kiirabi saaksid takistusteta teel liikuda.

Sissesõidukeeld on vaja kehtestada autoliikluse piiramiseks. Lähtudes vajadusest võib see olla kellaaja vahemik ja mitte kehtida teatud kindlatele gruppidele. Selle põhjus võib olla näiteks vajadus tagada koolide ja lasteade läheduses lastele ohutus.

Rapla vallas on ristmikke, mis on liikluskorraldusvahenditega reguleerimata ja kus kehtib parema käe reegel. Reguleerimata ristmike puuduseks võib pidada sõidukijuhtide suuremast eksimisvõimalusest tingitud liiklusohutlikkust võrreldes liikluskor-

01.11.2024 RAKENDUVAD JÄRGMISED LIIKLUSKORRALDUSLIKUD MUUDATUSED:

1. Suurim lubatud sõidukiirus 30 km/h:

- 6692035 Mahlamäe tänav (0,388–0,710km);
- 6692045 Palli tänav (0,082–0,291 km);
- 6690764 Endla tee (0–0,568 km);
- 6690176 Koigi tee (0,647–1,074 km).

2. Suurim lubatud sõidukiirus 40 km/h:

- 6690008 Valtu-Väljataguse tee (1,892–2,540 km).

3. Suurim lubatud sõidukiirus 50 km/h:

- 2770201 Taga-Tamsi tee (0–0,563 km);
- 6690210 Viita talutee (0,819–1,279 km).

4. Suurim lubatud sõidukiirus 70 km/h:

- 2770024 Siuge tee (0,094–2,611 km).

5. Keelatud veokitele täismassiga üle 8 t liiklemine:

- 6540148 Valli-Purku (0–1,752 km), lisateetatavhvlga „Välja arvatud Rapla Vallavalitsuse kirjalikul loal“;
- 2400023 Veskimäe tee (0,273–0,290 km).

6. Kehtestada Rapla vallas parkimiskeeld:

- 6691002 Lao tänava (0,102–0,151 km) lääne pool asuval teepool.

7. Kehtestada Rapla vallas sissesõidukeeld:

- 6692083 Põrkepalli tänav (0,067–0,224 km), lisateetatavhvltega „E–R 7:30–16:00“ ja „Välja arvatud kooli personal ja teenindav transport“.

• Muudatus on jõustunud: Rapla vallas teeandmise kohustus ristmikul Kuusiku mõisaallee ning sissesõidukeeldi täpsustamiseks on paigaldatud liikluskorralduslik „Peatee“ koos liikluskorraldusliku „Sissesõidukeeldi“ liiklemise või peatee suund (6690040 Kuusiku mõisaallee 0,740 km; 6691020 Sireli tänav 0,425 km).

Lisainfo: korraldus nr 390 ning liikluskorraldusvahendite asendiskeemid leiab valla kodulehelt <https://rapla.ee/> liikluskorraldus.

raldusvahenditega reguleeritud ristmikel, kus juhendatakse konkreetsetest ja ühtemoodi mõistetavatest liikluskorraldusvahenditest.

Liikluskorraldusvahendite peamine eesmärk on ennetada võimalikke riske. Kõige rohkem näevad ohukohti aga liiklejad ise. Seetõttu on igati tervitatav, et tehtaks vallavalitsusele liiklusohutuse tagamiseks ettepanekuid, mida kindlasti kaalutakse tõsiselt. Nii nagu igasuguste teemadega, on eriarvamusi ka liikluse korraldamises. Liikluskorraldusliku otsuse teeb siiski teevaldaja valdkonna spetsialistidele tuginedes. ▀

ENAMPAKKUMISED

Rapla Vallavalitsus kuulutab välja avaliku kirjaliku enampakkumise Kuusiku alevikus **Sireli tn 8** asuva kinnistu nr 18168850 (katastritunnus 66801:001:0790, sihtotstarve üldkasutatav maa, pindala 821 m²) müügiks **alghinnaga 9000 eurot**. Kinnistule on juurdepääs avalikult kasutatavalt teelt 6691020 Sireli tänav. Koostatavas Rapla valla üldplaneeringus on maakasutuse juhtotstarve segahoonestus.

Kinnistu võõrandatakse pakkumuse tagatisega järgmiselt:

1. Enampakkumuse tagatisraha on 5% enampakkumise alghinnast ehk 450 (nelisada viiskümmend) eurot.
2. Tagatisraha tuleb kanda enampakkumise lõpptähtajaks Rapla Vallavalitsuse arvelduskontole SEB Pangas EE661010802000071007, Swedbankis EE662200221068430132, Coop Pangas EE154204278617116209 või LHV Pangas EE187700771005278580 märgusõnaga „Tagatisraha Sireli tn 8“.

3. Enampakkumise võitja tasutud tagatisraha võetakse asjaõiguslepingu sõlmimisel arvesse asjaõiguslepingu alusel tasumisele kuuluva summa osalise tasumisena.

4. Tagatisena tasutud raha ei tagastata, kui:

- 4.1. tagatise andja põhjustab enampakkumise nurjumise või ei sõlmi enampakkumise võitjana asjaõiguslepingut;
- 4.2. tagatise andja loobub pakkumusest.

5. Kui enampakkumisel osaleja ei osutu enampakkumise võitjaks või enampakkumine nurjub korraldaja tegevuse tõttu, tagastab enampakkumise korraldaja tagatisraha täies ulatuses 10 tööpäeva jooksul enampakkumise nurjunuks tunnistamisest.

Notariaaltoimingutega seotud kulud ja kinnistamise riigilõivu kannab vara omandaja.

Enampakkumisest võivad osa võtta kõik füüsilised ja juriidilised isikud. Enampakkumisest osavõtjad peavad esitama **15. oktoobriks 2024** Rapla Vallavalitsusele (Tallinna mnt 14, Rapla linn 79513):

- enampakkumisest osavõtu avalduse koos ostuhinnaga;
- tagatisraha tasumise maksekorralduse;
- isikut tõendava dokumendi koopia;
- juriidilise isiku puhul esindaja volikirja.

Paberdokumendid esitada kinnises ümbrikus Rapla Vallavalitsusele aadressil Tallinna mnt 14, Rapla linn 79513 tekstiga „**Sireli tn 8. Mitte avada enne 16.10.2024 kell 10.00**“.

Elektrooniliselt esitatavad dokumendid saata pakkumused@rapla.ee teemavälja tekstiga „**Sireli tn 8. Mitte avada enne 16.10.2024 kell 10.00**“.

Pakkumused avatakse 16. oktoobril kell 10 Rapla Vallavalitsuses (Tallinna mnt 14, Rapla linn).

Lisainfo: tel 5818 8845, ene.nuganen@rapla.ee.

Rapla Vallavalitsus kuulutab välja avaliku kirjaliku enampakkumise Kuimetsa külas **Vahastu tee 5** kinnistu nr 3379337 (katastritunnus 66801:001:1343, ühiskondlike ehitiste maa, pindala 19 018 m²) ja **Vahastu tee 5a** (katastritunnus 27701:001:1116, tootmismaa, pindala 31 m²) müügiks **alghinnaga 96 000 eurot**. Kinnistud võõrandatakse ühe objektina. Vahastu tee 5 maa-alale on juurdepääs väga heas seisukorras avalikus kasutuses asfaltkattega 15129 Paide-Roovere-Kuimetsa teelt.

Vahastu tee 5 kinnistu koosseisu kuulub spordihoone (ehitisregistri kood 109024437). Hoone peakaitse 3 × 400 A.

Kinnistud võõrandatakse pakkumuse tagatisega järgmiselt:

1. Enampakkumuse tagatisraha on 2% enampakkumise alghinnast ehk 1920 (üks tuhat üheksasada kakskümmend) eurot.
2. Tagatisraha tuleb kanda enampakkumise lõpptähtajaks Rapla Vallavalitsuse arvelduskontole SEB Pangas EE661010802000071007, Swedbankis EE662200221068430132, Coop Pangas EE154204278617116209 või LHV Pangas EE187700771005278580 märgusõnaga „Tagatisraha Vahastu tee 5 ja 5a“.

Enampakkumisest võivad osa võtta kõik füüsilised ja juriidilised isikud. Enampakkumisest osavõtjad peavad esitama **15. novembriks 2024** Rapla Vallavalitsusele (Tallinna mnt 14, Rapla linn 79513):

- enampakkumisest osavõtu avalduse koos ostuhinnaga;
- tagatisraha tasumise maksekorralduse;
- isikut tõendava dokumendi koopia;
- juriidilise isiku puhul esindaja volikirja.

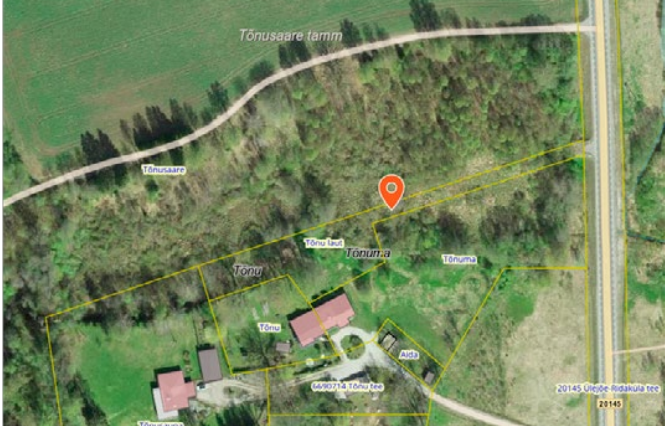
Paberdokumendid esitada kinnises ümbrikus Rapla Vallavalitsusele aadressil Tallinna mnt 14, Rapla linn 79513 ning tekstiga „**Vahastu tee 5 ja 5a. Mitte avada enne 19.11.2024 kell 10.30**“.

Elektrooniliselt esitatavad dokumendid saata pakkumused@rapla.ee teemavälja tekstiga „**Vahastu tee 5 ja 5a. Mitte avada enne 19.11.2024 kell 10.30**“.

Pakkumused avatakse 19. novembril kell 10.30 Rapla Vallavalitsuses (Tallinna mnt 14, Rapla linn).

Lisainfo: tel 5818 8845, ene.nuganen@rapla.ee.

Rapla Vallavalitsus kuulutab välja avaliku kirjaliku enampakkumise Ülejõe külas asuva **Tõnu lauda** kinnistu nr 3379337 (katastritunnus 66904:002:0157, sihtotstarve elamumaa, pindala 2576 m²) müügiks **alghinnaga 23 000 eurot**. Kinnistule on juurdepääs väga heas seisukorras avalikus kasutuses asfaltkattega 20145 Ülejõe-Ridaküla teelt.

Kinnistu võõrandatakse pakkumuse tagatisega järgmiselt:

1. Enampakkumuse tagatisraha on 2% enampakkumise alghinnast ehk 460 (nelisada kuuskümmend) eurot.
2. Tagatisraha tuleb kanda enampakkumise lõpptähtajaks Rapla Vallavalitsuse arvelduskontole SEB Pangas EE661010802000071007, Swedbankis EE662200221068430132, Coop Pangas EE154204278617116209 või LHV Pangas EE187700771005278580 märgusõnaga „Tagatisraha Tõnu laut“.

Enampakkumisest võivad osa võtta kõik füüsilised ja juriidilised isikud. Enampakkumisest osavõtjad peavad esitama **15. novembriks 2024** Rapla Vallavalitsusele (Tallinna mnt 14, Rapla linn 79513):

- enampakkumisest osavõtu avalduse koos ostuhinnaga;
- tagatisraha tasumise maksekorralduse;
- isikut tõendava dokumendi koopia;
- juriidilise isiku puhul esindaja volikirja.

Paberdokumendid esitada kinnises ümbrikus Rapla Vallavalitsusele aadressil Tallinna mnt 14, Rapla linn 79513 ja tekstiga „**Tõnu laut. Mitte avada enne 19.11.2024 kell 10.00**“.

Elektrooniliselt esitatavad dokumendid saata pakkumused@rapla.ee teemavälja tekstiga „**Tõnu laut. Mitte avada enne 19.11.2024 kell 10.00**“.

Pakkumused avatakse 19. novembril kell 10 Rapla Vallavalitsuses (Tallinna mnt 14, Rapla linn).

Lisainfo: tel 5818 8845, ene.nuganen@rapla.ee.

SA RAEK KUTSUB ÜLES MÄRKAMA JA ESITAMA TUBLISID TEGIJAJD KODANIKUALGATUSE TUNNUSTUSKONKURSILE

RAPLAMA AASTA TEGU 2024

ESITA KANDIDAAT HILJEMALT P, 20.10
aadressil raek.ee!

RAPLAMA
KODANIKUALGATUSE TUNNUSTUSKONKURSILE

Raplamaa Omavalitsuste Liit

Raplamaa Partnerluskoogu

LEADER

TIEFI VÄLITSUS
OTTO TIEF

PEREKOND

JURIST

MOODUSTAJA

PERE

Rapla riigimaja II korruse fuajees saab tööpäeviti tutvuda Rahvusarhiivi koostatud näitusega Otto Tiefi elu ja tegutsemise kohta Vabadsõjas, riigimehena ning valitsuse moodustajana.

SOTSIAALTÖÖTAJATE LISAVASTUVÖTT RAPLA KESKRAAMATUKOGU HARURAAMATUKOGUDES

- Järlepa kolmapäeval, 16.10 kell 15-16
- Kuimetsas neljapäeval, 17.10 kell 12-13
- Vahastus teisipäeval, 15.10 kell 12-13

Tule doonoripäevale

võta kaasa isikut tõendav dokument

Reedel, 11. oktoobril kell 10-14

Rapla kultuurikeskuses

Regionaalhaigla VEREKESKUS

VAHTRA TANTSUD TÄHTEDEGA VIIMANE!!!

Rapla Kultuurikeskuses 25.10 ja 01.11.2024 kell 18.00

Pilet 5€

Õhtujuht Margus Abel

Tantsuks mängib Merivar+

Mõlemal üritusel tantsuõhtu

Saab osta: Vahtra käsitööd • pehmet jäätist

Dementsusega inimeste lähedaste tugigrupp Raplas

28. oktoober kell 17.00

Rapla Hooldekeskuses, Kuusiku tee 5

Tugigrupp on Sulle, kes Sa hoolitsed dementsuse või mäluhäiretega lähedase eest. Jagame kogemusi, pakume tuge ja nõuandeid vajalike teenuste saamiseks.

Lisainfo: Anne-Ly Reede
reedeannely@gmail.com
tel 520 9527

Tugigrupis osalemine on kõigile tasuta!

Dementsuse Kompetentsikesk

Pihlamarjas oli tegus september

Tore külaskäik oli Käbikülla Ave käsitöö maailma, kus sai näha esivanemate ja nüüdisaegset käsitööd.

11. septembril oli meil suurem väljasõit VENÜsse Kadriorgu, kus külastasime Eesti suurimat isemajandavat päevakeskust. Eemale ei jäänud ka Kadrioru loss, lossipark ega Jaapani aed.

Moonika Tammeli lõhnamaailm huvitas naisi nii väga, et ta külastas meid veel septembris.

Oli ka teeme-ise-süüa-päev, mida sooviks teha igakuiseks traditsiooniks. Seekord uurisime kuumaõhufritiüri kasutust. Tegime friikaid ja kotlette ning ei puudunud ka tervislik toorsalat. Kõige lõpuks lõime laulu Merike Ulma kitarri saatel.

Septembri lõpus tegime väljasõidu Sildema talumuuseumi, mis pakus rahvale võrratut emotsiooni. Kuu lõpetasime külaskäiguga Elujõu keskusesse, kus ammutasime elujõudu, et minna vastu karmidele sügisilmale.

NB! Oleme leitavad ka Facebookis.

ERIKA TIISLER
RAPLA EAKATE PÄEVAKESKUS PIHLAMARI PEREINANE

TULEVASED TEGEMISED

- 14. oktoobril ootab Krista Urvet märgviltimise huvilisi, teeme ehteid. Registreerida saab 9. oktoobrini.
- 21. oktoobril küpsetame kokkamistunnis koogi või on kellelgi hea idee. Andke märku, sest koos teha on tore.
- 24. oktoobril räägib suure kogemuspagasiga Marge Järvi meile hingelisest heaolust ja sellest, kuidas tunda oma kehas end hästi ning annab vastuseid küsimustele puuetega inimeste muredest ja rõõmudest.
- 28. oktoobril räägib Epp Luisk inimeseks olemisest.
- 5. novembril on külas koolitaja Annely Reede, kes kõneleb teemal „Kas mäluprobleem on dementsus“ ja sellest, kuidas dementsust ära tunda.

RAPLA KESKRAAMATUKOGUS

TEETUND RAAMATUGA

Teisipäeval, 15. oktoobril kell 16.00

Tutvustame uuemaid väljaandeid ja räägime lugemiselamustest

P, 20. oktoobril kell 14
Rapla Kultuurikeskuses

eakate klubi VIKERKAAR

Olete oodatud!

Info 5912 9622

KOLME KANDI KOLMAS NOORUS

17. oktoober kell 14.00 KUIMETSAS

Erinevad põnevad külalised

Esineb Ansambel TOOMUS

Buss Vahastust kell 13.00
Kaiust kell 13.20

Osalustasu 5 eurot,
võta ühes suupiste kohvi kõrvale!

KOHTUMISENI!

Küsimuste korral võta ühendust
Leena Tiimusega (529 6083)

Raplamaa mälukeskuse digikogu ootab materjali ajaloo jäädvustamiseks

Nüüdseks pea kaks aastat Rapla Keskraamatukogu juures töötanud Raplamaa mälukeskuse digikogu täieneb iga päev. Ja ikka tänu meie kõigi ühisele tegevusele. Täname kõiki, kes on mälukeskusele materjali juba toonud. Mälukeskus ongi loodud meie ühise kultuuriloo jäädvustamiseks maakonna nelja valla otsusel. Rapla piirkonda esindavad Ruth Lippus vallavalitsusest, kirjastaja Armar Paidla ja Rapla Keskraamatukogu.

Uurides digikogust (<https://digikogu.rapla.ee/>) oma piirkonna kohta infot, leiate erisuguseid materjale: fotosid, ametlikke dokumente, käsikirju, mälestusi. Mõned neist mahuvad ühele leheküljele, teised on suuremahulisemad ning vajavad uurimiseks pikemat aega. Otsida saab märksõna või teema järgi, abiks on ka aastaarv või ajavahemik. Kui huvi pakub ainult pildimaterjal, saab otse otse vastavalt piirata. Tasub proovida mitmeid otsinguvariante, tulemu-

sed võivad olla veidi erinevad ja üllatavad. Vajadusel saate abi ka kohalikust raamatukogust.

Minevikumeenutused pole ainult vanemate inimeste teema. Kindlasti annab digikogu inspiratsiooni ka kooliõpilaste loovtöödeks, vahvad on näiteks tänapäevaste fotode võrdlused digikogus leiduvatega vanade piltidega. Septembris-oktoobris võetakse kasutusele digikogu programmi uus versioon, mis võimaldab lihtsamini materjale leida. Põnevat uurimist kõigile!

Rapla piirkonnast on mälukeskuse digikogus materjale erinevate asutuste-ettevõtete kohta ning rohkesti fotosid. Kodila kant on hästi esindatud tänu Juta Blande toodud Kodila klubi kroonikatele, fotodele ja dokumentidele, mis annavad hea ülevaate sealsetest tegemistest.

Mälestusi Rapla tellisetehasest jagas Salme Reinberg ja neid vahendas mälukeskusele Ly Ehin.

Tutvuda saab Taimo Tammiku rikkaliku fotokoguga Rapla vaadetest ja sündmustest 1980–1990nda-

tel. Huvitavaid fotosid Raplast on toonud Heldin Allik, Mare Kralla, Viivi Kesküla, Helle Rannamets. Digikogus saab lugeda Asta Merila mälestusi Vahastu elust-olust ning ka Vahastu metskonna ja raamatukogu ajalugu. Raplamaa spordiveteranid Leili Kaas, Ants Lindre ja Linda Lipstuhl on andnud tubli panuse spordielu jäädvustamisele.

Rapla KEKi kohta laekus hulk dokumente ja fotosid väljakuulutatud kampaaniaga ning kevadel toimunud meenutuste pärasünnil. Nii näiteks jõudis digikogusse Hilja Põldoja koostatud fotoalbum Rapla KEKist 1964–1985. Tiina Rebane tõi kaheosalise käsikirja Rapla KEKi ajaloost 1960–1974. Mälestusi ja fotosid KEKi aegadest tõi Olev Ambur, Urmas Ameerikas, Tiina Kriiva, Ants Lindre, Maret Erm ning paljud teised endised töötajad.

Digikogus on huvitavaid materjale ka lähiminevikust, näiteks Eesti Kongressi valimiste Rapla kihelkonna ringkonnakomisjoni protokollid aastast 1990. Mälukeskusesse on toodud

Rapla Rotary Klubi arhiiv aastatest 1993–2015. Osa toodud materjalidest ootab veel digiteerimist ja andmed täpsustamist.

Digikogu täieneb pidevalt ka varem üleskutsete tulemusel Rapla Keskraamatukokku toodud fotodega. Oma fotokogusid on jaganud Margus Enna, Ülo Lohk, Ülle Pikinen, Helgi Tuuga, Luule Lainvää, Eve Enok, Mare Paidla, Eha Palm, Heljo Klaas jt.

Kui teil on pilte, dokumente või muud huvitavat kohalikku elu puudutavat materjali, palun andke sellest teada mälukeskusele või kohalikku raamatukokku. Täna toimunu on juba homme mälestus, ka lähiminevikku puudutavad materjalid on oodatud! Dokumentid, fotod ja muu huvipakkuv digiteeritakse ja originaalid saab autor (omani) tagasi.

Jäädvustame ühiselt Raplamaa ajalugu! ▼

Rapla linnaliini bussipilet 2000ndate algusest, kui liini teenindas WesMet Rapla AS.

XXVII laulu- ja tantsupeo „Iseoma“ Raplamaa rongkäigu ideekonkurss

Tallinnas peetakse järgmisel aastal 3.–6. juulini XXVIII laulu- ja XXI tantsupidu, mis kannab pealkirja „Iseoma“. Iga laulu- ja tantsupeoga kaasneb rongkäik. Seekordne toimub 5. juulil ning kulgeb Vabaduse väljakult lauluväljakule. Rongkäik on laulu- ja tantsupeo lahutamatu tervikosa, mis lähtub sarnastest põhimõtetest ja väärtustest mis pidu ise.

Raplamaa laulu- ja tantsupeo komisjon kuulutab välja ideevõistluse, et leida visuaal Raplamaa rongkäigule XXVIII laulu- ja XXI tantsupeol „Iseoma“. Ideevõistluse auhinnafond on 400 eurot.

Ideekavandites ootame miskit, mis tutvustab Raplamaad, kuid sa-

mal ajal oleks seotud laulu- ja tantsupeo juhtmõttega „Iseoma“.

Nõuded rongkäigu visuaalile:

- Tulemus peab olema kergest materjalist ja ilmastikukindel, mugav kanda ning kerge transportida.
- Ideekavand peab sisaldama ideed või kujundust rongkäigu päise ja rongkäiku läbiva teema/kujundite kohta.
- Rongkäigu kujunduselemendid peavad tooma esile paikkondlikku või kogukondlikku eripära, samas soovime lähtuda laulu- ja tantsupeo kujunduskonptsioonist.
- Õhupallide, mootorsõidukite ja hobuste kasutamine rongkäigus ei ole lubatud.
- Kujunduselemendi maksimaalne laius võib olla 3 m.

• Kui teil on silme ees lahenduse kindel teostaja, pange ka see kirja. Täpsemalt peo ideest saab lugeda ja inspiratsiooni koguda XIII noorte laulu- ja tantsupeo kodulehelt <https://2025.laulupidu.ee/>.

Ideekavandeid saab saata **4. novembrini** meiliaadressil rol@raplamaa.ee.

Ideekavandile lisada ideekavandi autori(te) nimi, telefoninumber ja meiliaadress.

Küsimuste korral võtta ühendust XXVIII laulu- ja XXI tantsupeo Raplamaa kuraatori Heli Lintsiga (heli.lints@marjamaa.ee või 520 2436).

Iga idee loeb! ▼

Ühine rattasõit Raplas

Euroopa liikuvusnädalal toimus 22. septembril Raplas ühine rattasõit. Kuna tegemist oli ühtlasi rahvusvahelise autovaba päevaga, siis seda enam oli põhjust rattad garaazist välja ajada ja tulla kaunil sügis- ja hõigatud Facebookis, infot jagati ka Rapla valla kodulehel. Ühiselt sõitma ja imelist sügisilma nautima olid kutsutud kõik rattasõiduhuvilised.

Huvilised kogunesid pühapäeva keskpäevaks Rapla keskvaljakule ja sealt algas kulgemine mööda Rapla kergliiklusteid ja tänavaid. Kohale oli tulnud väga erinevas eas rattureid, pisipõnnidest kuni eakamateni. Sõidutempo valis igaüks ise vastavalt oma võimetele ja soovile.

Osavõtjaid ei olnud küll märkimisväärselt palju, kuid kõik kohale tulnud said osa mõnusest sõidust, teekonnal tehti ka mõned põgusad peatused. Uudistati uut Rapla Muusikakooli hoonet ja selle kaunist ümbrust.

Rapla staadionil arutati volikogu esimehe Kalle Toometi algatusel, milline võiks olla staadioni tulevik ja kuidas on üldse Raplas olukord sportimisvõimalustega.

Osa seltskonnast läks seejärel oma radu sõitma, osa ratturitest aga väisid ka Otto Tiefi infotahvli avamisüritust Uuskülas Sildema talu õuel. Sealt kulgeti Kalevi küla kaudu ja läbi Alu Raplasse tagasi.

Kokku sai sõidetud mõnikümme kilomeetrit. Üritusest osavõtnud olid ühisel arvamusel, et teinekordki võiks midagi sarnast ette võtta. Koos sportlikult aega veeta, seejuures teades, et sedasi teeme oma tervisele head, on kõigi hinnangul igati väärt tegevus.

Miks meid seekord nii vähe kodudest välja tuli, paneb samas mõtlema. Oli ajastus vale või peitub põhjus kusagil mujal.

Kõigile sportlikku sügist soovides

EVELI TRUIA

SPORDI- JA TERVISEENDUSE SPETSIALIST

FOTO: EVELI TRUIA

Rapla Open 2024

13.–22. septembrini toimus Rapla GoBowli saalis *bowling*’u-võistlus Rapla Open 2024. Osalejaid oli kokku tulnud üle Eesti, seekord läks võitjakarikas Pärnusse Robin Miklasele. Rapla vallast olid parimad meie juuniormängijad: Kaisa-Ly Lee saavutas 12. koha ja Kert Isakar 8. koha.

Selle aasta Rapla Openil mängiti ka välja juunioride, noorte, seenioride ja veteranide 2023/2024. hooaja Eesti meistritiitel. Juuniortüdrukutest sai esikoha Kaisa-Ly Lee ning

poistest Kert Isakar. Seniornaistest võitis Jane Iivonen ja meestest Marek Tammsoo. Veteranidest läks esikoht Riina Veiramile ja Jüri Ristimäele.

Täname kõiki osalejaid ja kohtumiseni järgmisel võistlusel!

Kõiki Eesti *bowling*’u võistlusi saab järelvaadata Youtube kanalil TarmoBowling. Järgmine võistlus, mida saate jälgida, peetakse 2.–10. novembrini Tartus.

TARMO KAST

FOTO: RAINAR PAIDL

Noored Eesti meistrid
Kaisa-Ly Lee ja
Kert Isakar.

FOTOD: GUNNAR SAAR

Rapla Open 2024 esikuuik vasakult: võitja Robin Miklas, Siim Hendrik Saar (II koht), Karl Martin Veiderpass (III), Toomas Talviste (IV), Vallo Lees (V) ja 6. Ülari Lees (VI).

Rapla maletajad külas Leedumaal

Rapla maakonnal on sõpruslused Leedu Raseiniai rajooniga. Meie delegatsioonid on käinud külas Raseiniais ning leedukad omakorda Raplas. Ka Rapla maleklubi on osalenud suhtluses sõpruslinlastega. Alates 2010. aastast on sealse maleklubi kohtunud juba seitsmel korral. Kokku saadakse iga kahe aasta järel kord Raplas, kord Raseiniais.

28. ja 29. septembril oligi Rapla maleklubi kord Leedus maletada. Meie võistkond oli viieliikmeline: Tambet Siemer, Kaimar Puusepp, Agu Kipso, Urmas Rosental ja Olavi Pai. Laupäeval osalesime koos Raseiniai maletajatega 42 osavõtjaga tugevakoosseisulisel kiirturniiril Leedu pühas linnas Šiluvus. Leedu läänepoolse osa tugevamate maletajatega heideldes saavutasid raplakad 7., 8., 9., 15. ja 18. koha.

Täieliku turniiritabeliga on või-

malik tutvuda Eesti Maleliidu kodulehel.

Pärast turniiri toimus Raseiniais meeleolukas maleõhtu. Pühapäeval mängiti matškohtumine välkmales Raseiniai ja Rapla võistkondade vahel. Rapla võitis tulemusega 26,5 : 23,5 ning omandas uhke karika.

Rapla maletajad tänavad Rapla valda toetuse eest ning OÜ Raja-kaart transpordi võimaldamise eest.

Järgmine kohtumine peetakse kahe aasta pärast Raplas. OLAVI PAI

September oli Alus liikumiskuu

September on alati täis elevust, saginat ja palju uut. Õppeaasta algus on juba pikk aastaid olnud Alus alati spordihõnguline. Sportlikku tegevust soosisid ka suvelõpu ilusad ja soojad ilmad. Alu spordiklubi koos toetajatega korraldasid sel aastal juba 25. mudilajooksu ja 30. minijooksu.

Üleeuroopaline spordinädal sai alguse 13. septembril Alu 30. minijooksuga. Kuni 12-aastased lapsed olid oodatud 1,5 km distantisile, millel osales 79 jooksjat. Jooksule lisas pidulikkust DJ Mamba. Tema hea muusika ja ladus jutt andsid hoogu osalejatele ja kaasaelajatele.

Võitjaid autasustas SA Rapla Spordirajatiste tegevjuht Jaan Schmidt.

23. septembril toimusid nii koolis kui lasteaias lõbusad spordipäevad. Kavas olid seekord veidi teismoodi tegevused. Päev algas 1,5 km pikkuse rännakuga, kus osales terve kool. Seejärel mängiti sulgpalli ja kettagolfi, visati saabast ning läbiti takistusrada. Kõige rohkem elevust tekitas kõievedu. Mänge jätkati veel peale spordipäeva Alu noorte-

FOTOD: VIRVE PÄRN

toas. Lasteaialapsed liikusid samal ajal lasteaia õuel, kus lapsed said „jaamades“ toredaid harjutusi teha.

Järgmisel päeval kogunesid väikesed sportlased õhinaga kooli ja lasteaia esisele hoovile. 25. mudilajooksu kõige pisemad osavõtjad, söimerühma lapsed olid kõik väga tublid ja jõudsid koos õpetajatega samuti võiduka lõpuni. Kõiki jooksjaid ootas ilus kuldne medal. Medalid riputasid kaela Alu Kooli direktor Kristiine, õppejuht Jane ja majandusjuhataja Karis. Nemad olid ka lastele kõige suuremateks ergutajateks.

Lastel oli uhke tunne, kui medal pjedestaalil kõigile kaela sai. Alu sügisjooksude sari sai särava lõpu Kodilas, kus pika jooksuraja läbisid Metsapõnni rühma lapsed ja töötajad.

Sel aastal oli kavas ka väike veereis. Alu Kooli õpilased ja õpetajad käisid Euroopa spordinädala puhul Kabalas parvematkal ja külastasid Kabala kooli, kus tutvuti koolimajaga ja mängiti koos Eesti mängu.

Spordinädalale pani väärika lõpu 4. klass. Toimus jalgrattamatk Rapla Vesiroosi terviserajale. Liikumisüritustel osalesid kõik meie kooli-lasteaia töötajad ja lapsed. Alus hinnatakse aktiivsusest ja tervisliku eluviisi.

Oleme liikuma kutsuv kool, sest liikuda meile meeldib.

VIRVE PÄRN

ALU MINIJOOKSU PARIMAD:

POISID

6-aastased

1. Karl Gregor Kertsman, Rapla VK, 7.10
2. Henri Soovik, Valgu LA, 7.24
3. Renee Juhken, Ruhnu PK, 9.32

8-aastased

1. Lucas Savvi, Alu Kool, 6.28
2. Klaid Manglus, Alu Kool, 6.40
3. Robin Rimmel, Valtu PK, 6.56

10-aastased

1. Simon Marten Kilkans, Rapla KK, 5.46
2. Jarek Kajupank, Rapla VK, 6.20
3. Hannes Viljas, Valgu PK, 6.21

12-aastased

1. Kaur Tobias Masing, Rapla VK, 5.53
2. Remet Jürgenson, Valgu PK, 5.56
3. Hans Viljas, Valgu PK, 6.04

TÜDRUKUD

6-aastased

1. Marta Laht, Alu LA, 7.31
2. Marilyn Kaljend, Valtu PK, 7.44
3. Lysanna Reinart, Rapla KK, 7.48

8-aastased

1. Adele Velks, Valtu PK, 7.14
2. Nora-Lilian Mäesalu, Rapla KK, 7.17
3. Bianka Lia Oberg, Rapla KK, 7.21

10-aastased

1. Iiti Säinas, Alu Kool, 6.40
2. Gritt Roosla, Alu Kool, 6.59
3. Marianne Saaliste, Valgu PK, 7.02

12-aastased

1. Rahel Rahuoja, Rapla KK, 6.22

UTILITAS

KODUMÄNGUD

SADOLIN SPORDIHOONES

T 15.10 | 19:00

L 26.10 | 17:00

R 01.11 | 19:00

T 05.11 | 19:00

Rapla Kesklinna Kooli õpilased EPASi laagris

Mie esindasime oma kooli Euroopa Parlamendi partnerkoolide programmi (EPAS) laagris. See on rahvusvaheline laager, kus räägitakse Euroopa Liidust, oma õigusest hääletamisele ja kuidas on elu Euroopa Parlamendi liikmel. See on Euroopa Liidu poolt väga hea algatus saada noori rohkem poliitikasse ja kasutama oma õigust hääletada.

Laager oli väga tore ning interaktiivne. Me saime uurida oma riigi esindajaid europarlamendis, mis rolle nad täidavad ja milliseid vaateid nad esindavad. Saime mängida parlamendiliikmeks olemist ja mõtlesime, kuidas saada inimesi hääletama, ning proovisime eristada tõde valest.

See oli üks väga õpetlik ja tore kogemus, ning kindlasti abiks noortele, kellel võib olla raskusi demokraatiast arusaamisega ja kellele oma hääle anda.

KRISTJAN KALLASTE, RAPLA KESKLINNA KOOL

FOTO: JANE-LY KUUSEM

Rapla Lasteaed Päkapiikk ootab
40. sünnipäeva puhul
29. ja 30. oktoobril kl 16–18
heategevuslikku kohvikusse kõiki
endiseid töötajaid ja vilistlasi.

Vesiroosi kooli õpetajatega kaaviaritegu – põnev ning parajalt keskendumist nõudev tegevus

Kaaviaritegu – toorjuustukreemi-korvikesed magusa puuviljakaaviari ehk puuvilja „kalamarjaga“. Ja kui rahakott kaupluses müüdavale kalamarjale peale ei hakka, võib soolaste suupistete kaunistamiseks proovida ise valmistada n-ö vaese mehe kaaviari. Lihtne ja põnev ning parajalt keskendumist nõudev tegevus, aga tulemuseks on kaunid pärlid.

FOTO: JETJE RAUDSEPA

FOTO: SILVI TARTO

Paneme kõik hooga mine-ma, eelmise aasta võitjad kõige ees. „Ohhoo, on siin alles tublid jooksjad!“ mõtlen tunnustavalt, kui esimesed kiired silmist kaovad. Alanud on 42. Rapla Kesklinna Kooli suurjooks ja läbimist ootab 5,4 km.

Õige varsti hakkavad oma jõuvarusid ülehinnanud tempot maha võtma. Mõõdun neist ja julgustan, soovides jõudu. Tee ääres lehvivad rõõmsad pealtvaatajad. „Pane juurde, muidu saad direktori käest pähe!“ kostab siit-sealt hõikeid. See täitsa mõjub – minu ees jooksjad saavadki indu juurde ja lisavad tempot. Eriti ilus oli jooksu lõpp, kui üks õpilane tuli minu ees jooksja kõrvale jooksma

ja innustama. Too sai sellest nii palju energiat juurde, et rebiski lahti ja tegi pika vahe sisse.

Pärast oli finišis tore rõõmsaid nägusid ja muljetajaid vaadata. Oli ka nutjaid. Üks tumedasilmne säravate silmadega õpilane vastas minu küsimuse peale, miks ta nutab: „Ma olen nii õnnelik!“ Teised kaks vastasid, et leppisid klassiõdedega kokku koos joosta, kuid nood lidusid ikkagi eest ära. Elu õppetunnid, mõtlesin selle peale. Kuid kõik ülejäänud olid rõõmsate nägudega. Tore oli näha ka vanemaid, kes lastega kaasa jooksid. Järgmisel aastal ootame veelgi enamaid kaasa jooksma.

Suur tänu kõigile kaasalööjatele, toetajatele ja organiseerijatele!

AIN MIHKELSON, KOOLIJUHT

RAPLA KESKLINNA KOOLI SUURJOOKSU ESIKOLMIK

TÜDRUKUD

1. Emma Leen Lindal 5. klassist, 28:00
2. Adele Müür 7. klassist, 28:16
3. Lisanne Valdmets. 8. klassist, 28:35

POISID:

1. Marko Vain 9. klassist, 19:37
2. Tauri-Tristan Taal 9. klassist, 22:51
3. Simon Timmo 8. klassist, 23:41

Parvematk ja Kabala kooli külastus

Kolmapäeval, 25. septembril saime kooli ees kokku, istusime bussi ja sõitsime Kabalasse. Tulime bussist maha ja läksime parvele. Parv ületas oma suurusega ootusi, sest enamik arvas, et parv on väike paat. Parvel oli kaks suurt lauda, kõik istusid oma klassiga kokku, panid oma näk-sid lauale ja piknik võis alata. Kui keegi kõndis mööda, siis võisid talle pak-kuda küpsist või mida sul kaasas oli.

Sõitsime parvega umbes tund aega. Saime käia nii parve esiosas kui ka tagumises osas. Kui meid kaldale lasti, jalutasime natuke ja jõudsimme Kabala kooli ette. Uksel võeti meid soojalt vastu, panime riided ära ja läksime saali. Direktor rääkis natuke ja tegi meile ringkäigu.

Lõpuks jõudsimme spordisaali ja hakkasime koos Kabala kooli laste-

FOTO: EVELIN LELOV

ga mängima. Kui mäng lõppes, läksime kontserdisaali, kus pakuti meile morssi ja õuna. Pärast väikest snäkki läksime õue. Kooli taga oli mägi ja me saime seal pilti teha. Pärast pilte jook-sid lapsed sealt mäest mitu korda al-

la. Siis läksime kooli ees olevale mänguväljakule mängima. Peale mänguväljakut läksime bussi ja sõitsime Al-lu. Oli tore päev.

ITI SÄINAS

ALU KOOLI ÕPILASESINDUSE PRESIDENT

Rapla Kesklinna Kooli VISIOONIPÄEV

18. oktoober,
kell 13:00
kooli aulas.

Kuidas üheskoos luua kooli, kus on kõigil hea õppida ja töötada?

Tule ja avalda oma mõtteid:

- Milline on Sinu meelest hea kool?
- Kuidas teha Rapla Kesklinna Kool veelgi paremaks?
- Mida ühes heas koolis tehakse?
- Mida tähendab Sinu jaoks, et koolis on hea nii õpetajatel kui ka õpilastel?
- Kuidas saavad lapsevanematest koolile head koostööpartnerid?

Eelregistreerimine ja täpsem päevakava: kas ruutkood või aadress
<https://forms.office.com/e/01w6EwxzBK>

Tule loome koos kooli, kus on kõigil hea õppida ja töötada!

OOTAME MEESKONDA ÕPETAJAT, KES ÕPETAB EESTI KEELT TEISE KEELENA

Lapsed vajavad inimest, kes aitaks neil:

- õppida eesti keelt;
- suhelda koolikeskkonnas;
- otsida lahendusi tekkivatele probleemidele.

Pakume:

- võimalust toetada noorte kasvu;
- arenguvõimalusi õpetajana kasvamiseks;
- võimalust osaleda tõeliselt inspireeriva õpikeskkonna loomises.

Tööle asumise aeg: esimesel võimalusel.

Kui tunned, et kuulutus kõnetab ja soovid panustada laste aitamisse kasvõi osaliselt, siis saada dokumendid (CV ja haridust tõendavad dokumendid) hiljemalt 20. oktoobril 2024 aadressil rkk@rkk.edu.ee.

Lisainfo: Riina Tomingas 5471 0101 või riina.tomingas@rkk.edu.ee.

ÕNNITLEME OKTOOBRI SÜNNIPÄEVALISI

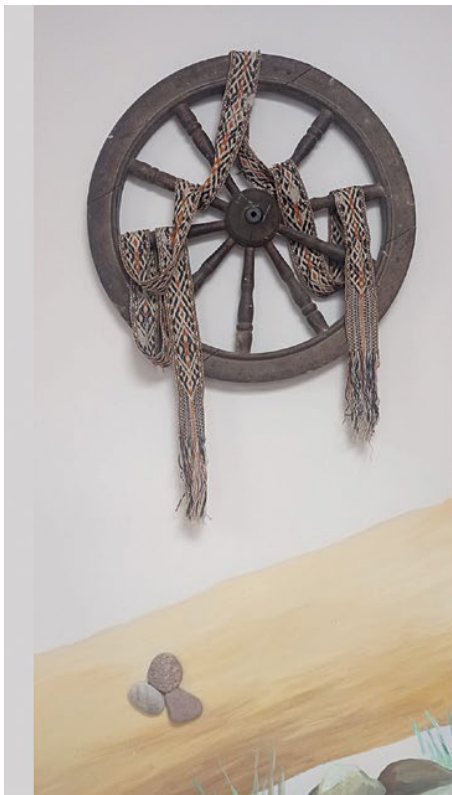
VOLDEMAR VEERSALU	101	EDA VINGLAS	84
		SALME NURMSALU	84
		NELLI GNILENKO	84
		AADU DEMUS	83
LEA MUSTALLIKAS	95	JÜRI KIRSMAN	83
ELLEN-JOLANDA SILLAMAA	94	LENDE RAIDMA	83
AINO-ARMILDA HAASMAA	93	MARE DREMLJUGA	83
HELJE TERASE	93	MALLE KOLK	83
LAINE KAMM	93	ELLE TEEARU	83
KARL ÕUNAPUU	92	MARET KRUUSIMÄGI	83
LAINE OGA	92	HORST CHRISTEL VAJEN	82
ELLEN LAURIMAA	92	JÜRI JÄRVALT	82
ERNA EINAMA	92	VAIKE RAJA	82
LINDA ARUSAAR	91	ILMA AASRAND	82
OSKAR NARIS	90	JAKKO ILMARI LIHTAVUO	81
		AIDA SAAR	81
		LIIDIA ROOTS	81
		ILMAR TAMM	80
		PILLE SAARE	80
INGE SEPP	89		
HELJU EVING	89		
RUDOLF EIDEMAN	88		
SALME LUGIMA	88		
EEVI UUSTALLO	88	VILLU ESKO	75
OLDI LEMBER	88	ARVO LAHE	75
EVE-MALLE ARAKAS	87	ÜLLAR TIITS	75
EEVI NOEVERE	87	TIIT TÕNTS	75
TIIT VETEMAA	86	AIN VAARMA	75
HILJE-AULAIN PÄRNPUU	86	EHA KELDER	75
HELJO ESNAR	86	IRENE REDOVA	75
ASTA-MARI ORUVÄLI	86	LIIA RIISALU	75
VAIDO VESKE	85	TIIU POLTRUK	75
KOIDULA AALDE	85	INGA SARAPIK	75
LINDA RAUD	85	VIIVI KUUSELAAS	75
ELLE SALUR	85	MARIKA ZOOBER	75
ÜLLA VOOMETS	85		
MAIMU VAIDLA	85		
EVE JUNDAS	85		
MALL NUUDEL	85		
MARE PAIDLA	85		
MAIE ENNA	85		
AINO KÕRGEMA	85		
TÕNU PERVIK	84		

UUED KODANIKUD

ARLES MÄND	HETI PLOOMPUU
ARTEM POLISHCHUK	HANNA KÜNNAPAS
ELIISE KORNAK	CÄROLIN SATSI

MÄLESTAME LAHKUNUID

ÜLO-MIHKEL VÄLJAOTS	PIOTR KURDOV
EVALD MÄNNA	ORMI KERDMANN
JAAN ROOSIPUU	SALME RAAV
ENN REIGAM	ELVE HALLIK
HEINART KÄÄRT	HELLE KABRITS

LINDA PÄEVAD 2024 / LINDA RAUS 115

NELJAPÄEVAL, 17. OKTOOBRI KELL 16 HETK LINDA KODUVÄRAVAS JA LINDA NIMELISEL PINGIL PURKUS
KELL 17 RAPLA SURNUIAS LINDA HAUAL
KELL 18 LINDA TOA TUND „NOSTALGILINE NELJAPÄEV“

KELL 19.30 TULEDES TAMMEMÄE TANTSUPIDU WÄEGA EA BÄNDIGA

REEDEL, 18. OKTOOBRI KELL 19 RAPLA KULTUURIKESKUSES TEGUTSEVATE
RAPLA KULTUURIKESKUSES
TANTSURÜHMAD KOKKUSAAMINE JA ESINEMINE
KÜLALISESINEJA VIGALA MEESKOOR

LAUPÄEVAL, 19. OKTOOBRI KELL 12 KULLATERADE KONVERENTS „MÄRKA JA MÄLETA“
RAPLA KULTUURIKESKUSES
ESINEVAD RAPLAMAA NOORTERÜHMAD,
VABARIIGI PILLIMEES MARTIN ARAK JA
AASTA RAHVAMUUSIK 2016 AIVAR ARAK

OLED OODATUD! RAPLA KULTUURIKESKUS

RAPLA MAARJA- MAGDALEENA KIRIKUS

Teisipäeval, 8. oktoobril kell 19 osadusõhtu
pastoraadi inglisaalis

Pühapäeval, 13. oktoobril kell 12 lõikustänapüha
armulauaga jumalateenistus, kaasa teevad
pasunakoor ja segakoor, toome lõikuseande altarile
õnnistamiseks

Teisipäeval, 15. oktoobril kell 19 osadusõhtu
pastoraadi inglisaalis

Neljapäeval, 17. oktoobril kell 17 piiblitund pastoraadi
inglisaalis – 2. Korintose kirja 2. peatükk

Laupäeval, 19. oktoobril alates kella 9st kiriku
sügisene suurpuhastus koos maitstva talgusupiga,
ootame aktiivset osavõttu

Pühapäeval, 20. oktoobril kell 12 armulauaga
jumalateenistus

Teisipäeval, 22. oktoobril kell 19 osadusõhtu
pastoraadi inglisaalis

Pühapäeval, 27. oktoobril kell 12 misjonipüha
armulauaga jumalateenistus

Teisipäeval, 29. oktoobril kell 19 osadusõhtu
pastoraadi inglisaalis

Pühapäeval, 3. novembril kell 12 armulauaga
jumalateenistus

Teisipäeval, 5. novembril kell 19 osadusõhtu
pastoraadi inglisaalis

Neljapäeval, 7. novembril kell 17 piiblitund pastoraadi
inglisaalis – 2. Korintose kirja 3. peatükk

Laupäeval, 9. novembril alates kella 9st kirikuaias
koristustalgud koos maitstva talgusupiga, ootame
aktiivset osavõttu; kell 16 hingedeaja kontsert
„Head ööd, vend“ koorilt Pärt Uusbergi juhatusel

Pühapäeval, 10. novembril kell 12 isadepäeva
armulauaga jumalateenistus

SAMAARIA KOJAS PURKUS

Pühapäeval, 13. oktoobril kell 15 lõikustänapüha
armulauaga jumalateenistus

Pühapäeval, 10. novembril kell 15 hingedeaja
jumalateenistus

JUMALATEENISTUSED EELK JUURU MIHKLI KOGUDUSES

Kuupäev	Kell	OKTOOBER, AD 2024
L, 12. oktoober	18	LAUBAÕHTA palvus Taizé lauludega kirikus.
P, 13. oktoober	11	ARMULAUAGA JUMALATEENISTUS kirikus, lõikustänapüha, <i>Igapäevane leib</i> , kaasa teenib Miikaeli koor
K, 16. oktoober	17	PIIBLITUND Juuru raamatukogus (Tallinna mnt 18)
	19	PALVEOSADUS koguduse majas
N, 17. oktoober	16.30	PIIBLITUND Kaiu raamatukogus
L, 19. oktoober	18	LAUBAÕHTA palvus Taizé lauludega kirikus.
P, 20. oktoober	11	ARMULAUAGA JUMALATEENISTUS kirikus, 22. pühapäev pärast nelipüha, <i>Usuvõitlus</i> .
	11	PÜHAPÄEVAKOOL kogudusemajas (Tallinna mnt 24)
N, 24. oktoober	19	VIDEVIKUOSADUS koguduse majas (Tallinna mnt 24)
L, 26. oktoober	18	LAUBAÕHTA palvus Taizé lauludega kirikus.
P, 27. oktoober	11	ARMULAUAGA JUMALATEENISTUS kirikus, 23. pühapäev pärast nelipüha, <i>Andke üksteisel andeks</i>
	12.30	LEERIKOOLI algus, koguduse majas (Tallinna mnt 24)
	13	KIRIKUKOHV pastoraadis

RAPLA JEHOOVA TUNNISTAJATE KOGUDUS

Viljandi mnt 8, lisainfo tel 5663 6466 või jw.org.

Pühapäeviti kell 11.30 toimub poole tunnine loeng elulistel teemadel piibli vaatevinklist.

Ülekannet on võimalik vaadata ka internetis või kuulata telefoni teel.

TULGE OSTMA JA KAUPLEMA!

RAPLA SÜGISLAAT

19.oktoobril kl 9–15
Rapla Kooli tn 6 platsil

Omatoodang/toidukaubad/käsitöö/
tööstuskaubad jpm

Leia meid [f @Laadakorraldus](https://www.facebook.com/Laadakorraldus)

INFO 5173664,
laadakorraldus@gmail.com

Õhtuturg

Neljapäeviti
kella 17-18.30
Rapla
turuplatsil

SÜGISMATK JALASE RABASSE

27.OKTOOBER
KELL 13.00

MATKAKÜLALINE: ANDRES KIVISTE

BUSSID:
12.00 VAHASTUS
12.15 KUIMETSAS
12.30 KAIUS

LISAINFO JA REGISTREERIMINE:
KAROLIN SAARISTE
KOLMEKANDI@RAPLAKULTUUR.EE
5109491

JUURU RAHVAMAJAS

BACHATA

õpituba ja tantsuõhtu

Tule üksi või paarilisega!

1.11.24

18.30 põhisammud
19.30 paaritants
20.30 tantsuõhtu

Info: juururahvamaja.eu

TÖÖTUBA NOORTELE 16+

TEATER JA ENESEVÄLJENDUS

18.-20.10.24

JUURU RAHVAMAJAS

Improteatri ja muusika töötuba **inglise keeles**.
Juhendajad Ana Esteban ja Jules Rodgers

www.juururahvamaja.eu

JUURU RAHVAMAJAS

FOLKLOORILAAGER NOORTELE

23.-25. OKTOOBRI 2024

VANUSES 10+

TEATATA OSALEMISEST HILJEMALT 17. OKTOOBRI LISAINFO: WWW.JUURURAHVAMAJA.EU

HUVITEGEVUS JUURU RAHVAMAJAS 2024/25

ESMASPÄEV 15.45 KUNSTRING NOORTELE 16.00 VÄIKEKANNE 18.15 INGLISE KÕNEKEEL 19.00 IDAMAIN TANTS	TEISIPÄEV 17.15 NAISRUHM "LUIKATAJAD" 18.00 VITRAAŽ 18.30 NAISRUHM "ANNA MINNA" 19.00 NAISRUHM "PÕRASED PASTLAD"
KOLMAPÄEV 17.00 SHOWTANTS NOORTELE 19.00 KEHA JA MEELE TREENING 19.00 JÄRLEPA KÜLATEATER 19.00 JÄRLEPA HOOVIKOOR	NELJAPÄEV 18.00 VÄIKEKANNE TÄISKASVANUTELE 19.00 JUURU TEATER

REEDE
KARMOŠKA RING NOORTELE JA TÄISKASVANUTELE (AEG KOKKULEPPEL)

WWW.JUURURAHVAMAJA.EU
5620 2664

Raplamaa rahvarõiva nõuandekoda kutsub

Pitsiklubi

ootab algajaid ja juba veidi oskajaid
niplispitsi huvilisi ülenädala kolmapäeviti ja reedeti.

Esimesed kohtumised 11. ja 16. oktoobril kell 17.

Korratasu 8 €, juhendaja Aili Kuldkepp.
Küsi lisa aili.kuldkepp@gmail.com

Tunnid toimuvad Raplamaa rahvarõiva nõuandekodas, Tallinna mnt 5, Rapla linnas.

PUNUTISTE TÖÖTUBA

16.10.24 kell 18.00- 20.30

Rapla Kultuurikeskuses

Lisainfo ja registreerimine
ilonahanni@gmail.com

SÕNARÄND

EESTI KIRJANIKE AUTORIOHTUD 2024

14. oktoobril kell 17.30 Rapla Keskraamatukogu

Ketlin Priilinn, Imre Siil ja Triinu Meres

Eesti Kirjanike Liit

MÄRT TREIER

Ära. Laulud laokil inimesest

Ilukirjanduse debüütogumik populaarsest hommikujuttude autorilt

Kuimetsa raamatukogu kutsub külla!

4. novembril kell 18.00
Kohtumine Märt Treieriga

Kolme Kandi Rahvamaja
Kuimetsas

TUNTUD INIMESED RAPLA KESKRAAMATUKOGUS

TEISIPÄEV, 22. OKTOOBRI

KELL 11.00-13.00
TEENINDAB LUGEJAD
ENE SEPP

KELL 15.15-16.45
TEENINDAB LUGEJAD JA SOOVITAB RAAMATUID
AIN MIHKELSON

Kohtume raamatukogus!
20.-30. oktoober 2024

Argentiina karikaturisti SEBASTIAN CASTI näitus

"Rockimaailm karikatuurides ja portreedes"

Rapla Kultuurikeskuse kinomaja Trepigaleriis
01.11 - 31.12.2024

Näituse avame 1. novembril kell 17.00

Rapla Keskraamatukogu haruraamatukogude lahtiolekuajad muutuvad

Alu haruraamatukogu
on lugejatele ajutiselt avatud:
E, T, N, R kell 12-18, K kell 15-18 ja L kell 10-14.

Kuimetsa haruraamatukogu
on alates 14. oktoobrist lugejatele avatud: T, R kell 11-18 ja K kell 14-18.

Mare Paidla

raamatu
"Sildema talu peretütre lood"
esitlus

Rapla Keskraamatukogus
19. oktoobril 2024 kell 14.00

Rapla Keskraamatukogus

Tiina Ojaste
maalinäitus
Silmapiiril

1.- 31. oktoober 2024
E-R 10-19, L 10-15

EESTIMAA RAHVAMAJADE NÄDAL
14.-20. oktoober 2024

Meie inimesed
RAHVAMAJA ON RAHVA MAJA

ELLEN HÕBEMÄGI 100

17. oktoobril kell 18
Juuru Rahvamajas

Kokkusaamisel avame legendaarse Juuru Rahvamaja juhatajale, Ellen Hõbemägilile pühendatud fotonäituse.

www.juururahvamaja.eu

Piia Kõverik
maalinäitus
VAIKUSES...

Rapla Kultuurikeskuse Rütmani Galeris

Avamine 16. okt.
kell 16.00

NS Filmifestiivil Kander
ennetab jõulude

SMILERS
12.10.24 RAPLA
KULTUURIKESKUS
SÄM • DJ OTT OJAND

Eesti Jazzliit
20. HODAR

Kolm Kõla
Rapla Jazzklubi
R 25. oktoober 20:00

Leana, Island &
Kulno Malva
ALBUMI
ööLood
ESITLUSTUUR

30. oktoober Kiviõli, Kiviõli Kunstide Kool 18:00
31. oktoober Tartu, Lõdjakoda 19:00
1. november Rapla, Kultuuriklubi BAAS 19:00
2. november Tallinn, Vanalinna Muusikamaja 19:00
3. november Kuressaare, Thule Koda 16:00

**MUUSIKA
& MAITSED**

19:00
01.11.24
Juuru
Rahvamajas

Duo Margaret ja
Andrianik KONTSERT ja
Natalja Restovi uued
huvitavad SUUPISTED.
Pilet kuni 22. oktoobrini 30
eurot. Hiljem 35 eurot.
Piletid müügis kuni
29.10.24 Juuru
Rahvamajas ja
fienta.com. Info: 5620 2664,
www.juururahvamaja.eu.

**DUO MARGARET
& ANDRIANIK**

PLAADIESITLUSKONTSERT
ESTONIAN CELLO
VALLE-RASMUS ROOTS TSELLO
STEN LASSMANN KLAVER
6. NOVEMBER
KELL 18.20
RAPLA
MUUSIKAKOOL
piletilevi

kammerkoor
**Head
Ööd,
Vend**
Dirigent Pärt Uusberg
Orelli Hille Poroson
Bruckner Pärt Uusberg
8. novembril kell 19
Tallinna Jaani kirikus
9. novembril kell 16
Rapla Maarja-Magdaleena kirikus

**MTÜ KUIMETSA
KODUKANT 5**
18. OKTOOBER
KELL 19.00
KUIMETSA RAHVAMAJAS
HEA TUJU EEST HOOLITSEB
IMPROTEATER
"IMPERIUM",
TANTSUPÖRANDALE
KUTSUB ANSAMBEL
"INGLE"
Pilet 15.-
MTÜ liikmetele 10.-
TOETAB: Rapla vald

Avatud baar
Info ja laudade broneerimine:
kuimetsakodukant@gmail.com / 5261197

**TANTS,
TANGO
TEATER**

Rapla perekklubi kutsub
19. OKTOOBRI KELL 19
Rapla kultuurikeskusesse
TANTSUÕHTULE!
Pidu on laudadega
Osalus 30 euri pere
Tantsuks esineb **OLEV MÄE**
Vajalik eelregistreerimine
e-post: alarmutli@gmail.com
Tel: 5341 4899
TULE SÜGISTOONIDES!

KOLME KANDI RAHVAMAJA

Maiti Metsalu &
Jaak-Eerik Aardam
2. novembril kell 19.00
Kaius

PILETIMÜÜK KOHAPEAL:
TÄISPILET 15€, SOODUSPILET 10€ (EAKAD, ÕPILASED, ÜLIÕPILASED)
ALLA 12-AASTASED LAPSED TASUTA

KÜÜNLAVALGUSKONTSEERDID

**Tantsuõhtu
LÕIKUSPIDU**
11. oktoober 2024 kell 19.00
Kolme Kandi Rahvamaja Kuimetsas
Erich Krieger, Boris Lehtlaan, Are Jaama
Õhtut juhib Leino Einer
Piletid:
Eelmüügist 18€
Kohapeal 24€

Rapla Väikelinnateater
SALASÜNA
9. NOVEMBER 19.00
10. NOVEMBER 17.00
RAPLA KULTUURIKESKUSES

RAIKKÜLA KULTUURIKESKUSES
26. oktoobril kell 2
PEOÕHTU
Tantsuks mängib
ENDRI
Üllatusesinejad:
R. E. D
TANTSUSTUUDIO
Osalussoovist anna palun teada hiljemalt 20. oktoobriks
tel. 5160783
NB! Avame AVO PÄÄDAMI maalinäituse!!!
Kohv, tee ja maitsevesi on laual, suupisted võta palun kaasa.

Kose teater KIKERDIS
Zigmunt Zeydlr Zbrowski
KÕIGES ON SÜÜDI SARDIINID
28. oktoobril kell 19.00
Kolme Kandi Rahvamaja
Kuimetsas
Piletid 8/10€ kohapeal
Avatud kohvik

PERE.KODU
Delfi
LOTTEMAA LAULAB
**KUU JA
KUKESSEENED**
UUE PLAADI ESITLUSTUUR ÜLE EESTI
6.– 27.10.2024
R, 11. oktoobril kell 17
Rapla Kultuurikeskuses

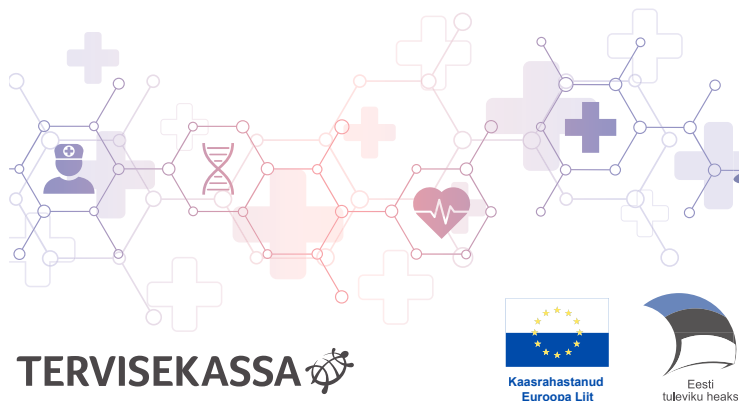
K, 16. oktoobril kell 11
Rapla Kultuurikeskuses
**MÄLESTUSTE
PÖÖNING**
Lavastaja Dajana Zagorskaja / Visuaalkujundaja Laura Romanova
Valguskunstnik Kristo Kuusik / Heliograaf Aleksandr Zedeljov
Laval Grete Konkisi, Aleksai Shakhbanov, Martin Tikk
Piletid: Piletilevi

RAKVERE TEATER
NIPERNAADITALV
August Gailit / Urmas Lennuk
K, 6. nov kell 19 Rapla kultuurikeskuses
rakvereteater.ee piletimaailm.com piletilevi.ee 3295444

**Kahek8a
armastavat
naist**
Raikküla
Kultuurikeskuses
13. okt
kell 14
Valtu külateater
ANDERAASUKEI
Kohvik on
avatud kella 13
ja etenduse
vaheajal.
Pilet 7.-

RAPLA TEATAJA

- VÄLJAANDJA: RAPLA VALLAVALITSUS • AADRESS: TALLINNA MNT 14, RAPLA 79513 • TELEFON: 489 0510 • ARTIKLID: TEATAJA@RAPLA.EE
- TOOTJA: AS POSTIMEES GRUPP • LEVI: OMNIVA
- TRÜKIKODA: KROONPRESS • TIRAAŽ: 6371
- KEELETOIMETAJA: SIRJE TOOMLA • KÜLJENDAJA: KAIA AALMANN
- TOIMETUSEL ON ÕIGUS LUGUSID TOIMETADA JA LÜHENDADA
- RAPLA TEATAJA ILMUB IGA KUU TEISEL REEDEL
- JÄRGMINE NUMBER ILMUB 8. NOVEMBRIL

TERVISEKASSA

OKTOOBER 2024

Rapla perearst Argo Lätt: vaktsineerimine on parim elukindlustus oma lapsele

Perearst Argo Lätt tuletab meelde, et uue kooliaasta alguses tuleks lapsevanematel üle vaadata oma laste vaktsineerimised. Koolieelne vaktsineerimiskalender kaitseb lapsi 12 ohtliku nakkushaiguse eest.

Lätt soovib vanematel koos perearsti või pereõega vaadata üle lapse vaktsineerimise ajakava ja teha vajalikud sisetid esimesel võimalusel. Enne esimesse klassi minekut peaks laps olema saanud vaktsiini, mis kaitseb difteeria, teetanuse, läkaköha ja lastehalvatuse vastu. Lisaks peaks laps olema saanud kooli alguseks kaitse ka leetrite, mumps ja punetiste vastu.

“Rahvatervise vaatest ei ole midagi paremat kui kätepesu, puhas joogivesi ja vaktsineerimine. Need kolm asja

on toonud kõige suurema edu nakkushaiguste leviku takistamisel,” sõnas Lätt. Ometi ei ole ohtlikud nakkushaigused maailmast ära kadunud. “Neid haiguseid esineb endiselt ja kui me nende vastu ei vaktsineeri, siis me kultiveerime pinnast, kus need haigused võivad puhangutena tagasi tulla,” lisas ta.

Lapse õigeaegne vaktsineerimine on kriitiline

Terviseameti peadirektori asetäitja Mari-Anne Härma sõnul ei ole tänu vaktsineerimisele mitmeid ohtlikke nakkushaigusi Eestis juba aastaid nähtud, kuid enamik neist on endiselt vaid ühe lennu- või laevareisi kaugusel. „Näiteks on ka sel aastal Eestis diagnoositud mitmeid leetrite ja läkaköha juhtumeid. Tegemist on ägedate haigustega, mis levivad endiselt paljudes Euroopa riikides. Selleks, et kaitsta oma lapsi

ning nende raskete haiguste laiemalt levikut Eestis ära hoida, on oluline jälgida lapse vaktsineerimiskalendrit ja teha kõik vaktsineerimised õigeaegselt,” ütles Mari-Anne Härma.

Kooliteed alustava või kooli vahetava lapse muude dokumentide hulgas peab olema väljavõte lapse tervisekaardist, kuhu on kantud kõik lapsele juba tehtud vaktsineerimised. Vaktsineerimisi saab näha Terviseportaal: terviseportaal.ee.

Vaktsineerimisega hõlmatus Raplamaal

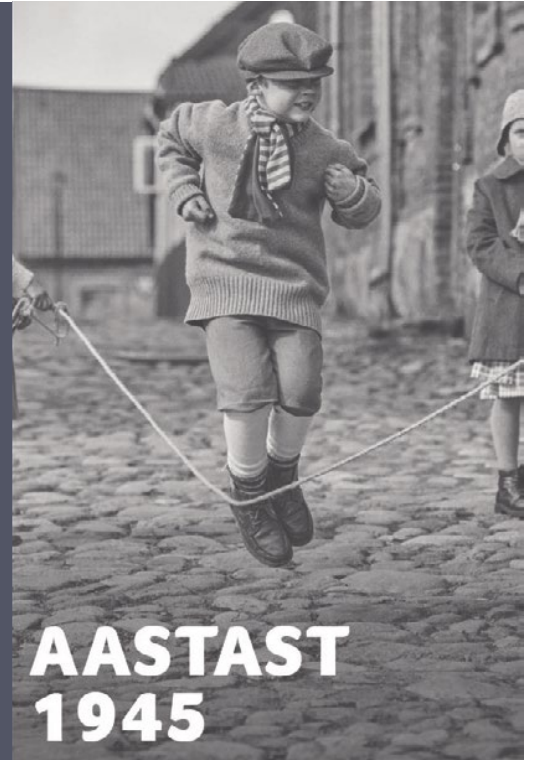
Maaailma Terviseorganisatsiooni (WHO) soovitusel peab nakkushaiguste leviku vältimiseks olema vaktsineeritud vähemalt 95% lastest. Selline vaktsineerimise hõlmatus tagab piisava kaitse kogu elanikkonnale ja hoiab ära nakkuste leviku ka nende seas, kes pole vaktsineeritud.

Raplamaal oli 2023. aasta seisuga 2-aastastest lastest leetrite, mumps ja punetiste vastu vaktsineeritud 96% ning difteeria, teetanuse, läkaköha, poliomüeliidi, Haemophilus influenzae tüüp B ja

TERVISEKASSA

DIFTEERIA
VAKTSIIN
KAITSEB

VAKTSINEERI.EE

B-viirushepatiidi vastu 94%. 8-aastastest lastest vaktsineeriti õigeaegselt difteeria, teetanuse, läkaköha ja poliomüeliidi vastu 70%. 14-aastastest oli leetrite, mumps ja punetiste vastu õigeaegselt korduvvaktsineeritud 64% ja 16-aastastest difteeria, teetanuse ja läkaköha vastu kor-

duvvaktsineeritud vaid 71%.

Riikliku immuniseerimiskava eesmärk on tagada õigeaegne vaktsineerimine. Riik võimaldab lastele ja noortele tasuta vaktsineerimist tuberkuloosi, B-hepatiidi, rotaviiruse, difteeria, teetanuse, läkaköha, punetiste, leetrite, mumps, poliomüeliidi, HPV

ja b-tüüpi hemofiilusnakkuse vastu. Täiskasvanuid vaktsineeritakse difteeria-teetanuse vastu iga kümne aasta tagant. Riskirühmad (sealhulgas kuni 7-aastased lapsed) saavad gripivaktsiini tasuta.

Soolevähi varajane avastamine päästab elusid

Soolevähk on sageli esinev kasvaja ja tabab üht inimest 25-st tema elu jooksul. See on esinemissageduse järgi vähkidest kolmandal kohal. Kui aga vaadata vähisurmasid, siis on soolevähk nii maailmas kui ka Eestis teisel kohal.

Eestis diagnoositakse umbes 1000 uut soolevähi juhtu iga aasta. Soolevähk on seotud meie elustiiliga ja seetõttu on esinemine kasvutrendis. Põhilised riskitegurid on suitsetamine, üleliigne kehakaal, vähene liikuvus ja kaasaegne rafineeritud toit, sealhulgas punase liha söömine.

Avastamise hetkel on neljandikul patsientidest siirded ehk avastatud vähk on neljandas staadiumis. See on suur probleem, sest patsiendi saatus on võrreldes algstaa-

diumis avastatud vähiga väga erinev.

Esimeses staadiumis avastatud vähi korral on 95% patsientidest viie aasta pärast elus. Neljanda staadiumi korral on tõenäosus dramaatiliselt väiksem, kõigest 10%.

Soolevähi suremus 100 000 inimese kohta on Eestis kõrgem kui Euroopas keskmiselt.

Väljavaate parandamisel on oluline roll soolevähi sõeluuringul, mis on olemas alates 2016. aastast. Soolevähk areneb väga aeglaselt ja varasel soolevähil puuduvad sümptomid.

2024. aastal on kutsutud soolevähi sõeluuringule ravikindlustatud ja ravikindlustamata naised ja mehed sünniaastaga 1956, 1958, 1960, 1962, 1964.

Võib võtta aastaid, et esimese staadiumi kasvaja saab teise staadiumi kasvaja. Aega inimeste testimiseks on piisavalt, et leida soolekasvaja varajases staadiumis. Soolevähk on tänapäevaste ravimeetoditega efektiivselt ravitav ja varajases staadiumis avastatud vähi korral on patsiendi elumus hea.

Eestis kutsutakse soolevähi sõeluuringule 60–68-aastaseid inimesi iga kahe aasta tagant. Iga aasta saab kutse umbes 80 000 inimest. Uuringuks kasutatakse peitvere testi, mille abil saab avastada roojas leiduvat verd.

Soolevähi sõeluuringul osalemiseks tuleb võtta ühendust oma perearstikeskusega ja registreerida end pereõe vastuvõtule, kust saab väljaheiteproovi võtmise komplekti. Selles on proovinõu, infomaterjal, ankeet ja makstud vastusega ümbrik. Proovi saab võtta kodus ning seejärel tuleb see saata postiga laborisse. Proo-

vi saatmise postikulu on eelnevalt tasutud ja lisakulutusi proovi saatmisega ei kaasne.

Koloskoopia on vajalik vaid positiivse peitveretest korral. Umbes 5-7% peitveretestidest on positiivsed, kuid ka see ei tähenda automaatselt vähi diagnoosi. Koloskoopia on tänapäeval oluliselt mugavam kui varem ja valutut protseduur. Lisaks vähi avastamisele on see ka ravimeetod. Koloskoopia abil saab eemaldada vähieelsed moodustised ja seeläbi vähki ennetada.

Varasemalt on sõeluuringu kutsele vastanud umbes pooled kutsututest. Möödunud aastal kasvas osalus 60 protsendini. See on küll parem tulemus võrreldes varasemaga, kuid sõeluuring on efektiivne, kui selles osaleb vähemalt 70% kutse saanutest. Kui skriiningu protsent oleks suurem, siis avastaksime aastas lisaks umbes 150 varajases staadiumis soolevähijuhtumit.

TERVISEKASSA

Pieter Kukk / Läbiud raui 2017

Mina olen

ELAV
TÕESTUS

Varakult avastatud haigust on lihtsam ravida.

TULE SOOLEVÄHI
SÕELUURINGULE!

2024. a on tasuta uuringule kutsutud kõik naised ja mehed sünniaastaga 1956, 1958, 1960, 1962, 1964.

sõeluuring.ee

Elu on ees

Mammograafibusside ajad Raplamaal

Tänavu on tasuta rinnavähi sõeluuringule oodatud ravikindlustatud ja -kindlustamata naised sünniaastaga **1950, 1954, 1956, 1958, 1960, 1962, 1964, 1966, 1968, 1970, 1972 ja 1974.**

Raplamaa erinevates paikades peatub mammograafiabuss, kus saab uuringu mugavalt läbi viia. Broneeri aeg mammograafiabussi enne külastust telefoni teel.

- **Kohila vald**
Kohila Keskväljaku parkla
16.10.2024 – 18.10.2024
Registreeruda numbril: **6003155**
- **Kehtna, Kehtna vald**
Kehtna, Coop kaupluse parkla
21.10.2024 – 22.10.2024
Registreeruda numbril: **6003155**
- **Järvakandi, Kehtna vald**
Kandi Konsumi parkla
23.10.2024
Registreeruda numbril: **6003155**
- **Märjamaa alev, Märjamaa vald**
Märjamaa Rahvamaja kõrval
29.10.2024 – 31.10.2024
Registreeruda numbril: **6003155**

Rinnakabinetid

- **AS Mammograaf:**
Registreerimine telefonil **627 4470** tööpäevadel kell **8.30–17.00.**
- **Mammograaf Rinnakliinik**
Tallinn, Estonia pst 1/3 (II korrus)
Telefon: **627 4222.**
Registratuur avatud: **9.00–16.30**
kesklinn@mammograaf.ee
- **Mammograaf Rinnakliinik**
Tallinn, Kotka 12 (A korpus)
Telefon: **627 4470; 515 5405.**
Registratuur avatud: **8.30–17.00**
info@mammograaf.ee
- **Põhja-Eesti Regionaalhaigla**
Tallinn J. Sütiste tee 19
Telefon: **617 2405, 5300 6334**
Registratuur avatud: **8.00–16.00**
- **Ida-Tallinna Keskhaigla**
Tallinn, Pärnu mnt 104 (Magdaleena radioloogia osakond, C korpus, I korrus)
Telefon: **606 7684, 666 1900**

Rinnakabinet Raplamaa Haiglas

Raplamaa Haiglas on avatud rinnakabinet 1 kord kuus.

Vastuvõttu teostab
üldkirurg-mammoloog dr. Agne Kukk

Vajalik saatekiri.

Rinnakabinet erapolikliinik Praxises

Registreerimine ja info

tel: **+372 44476 või +372 4856263**

Saatekiri ei ole vajalik.

TERVISEKASSA

Mina olen

ELAV TÕESTUS

Varakult avastatud haigust on lihtsam ravida

TULE RINNAVÄHI SÕELUURINGULE!

2024. a on tasuta uuringule kutsutud kõik naised sünniaastaga **1950, 1954, 1956, 1958, 1960, 1962, 1964, 1966, 1968, 1970, 1972, 1974.**

sõeluuring.ee

Elu on ees

Nõustamise abil tubakavabaks

KATRI REINSALU

“Tubaka- ja nikotiini-toodete tarvitamine on oluline riskitegur mitmetele haigustele ja selle tagajärjel sureb aastas üle 8 miljoni inimese maailmas,” räägib Põhja-Eesti Regionaalhaigla pulmonoloog-vanemarst Marilyn Jaagor.

Suitsetamise tõttu suureneb risk südameveresoonehaigusteks ja krooniliseks obstruktiivseks kopsuhaiguseks. “Tubaka tarvitamine võib põhjustada vähki vähemalt 12 erinevas kehapiirkonnas: kopsudes, suuõõnes, ninaõõnes, paranasaalsiinus, neelus, kõris, söögitorus, pankreases, maos, maksas, neeruvaagnas, põies. Samuti müeloidset leukeemiat ehk verevähki,” ütles Jaagor.

Suitsetamisest loobumise saad vähendada mitmete haiguste ja enne-aegse surma riski. “Kunagi pole hilja suitsetamisest loobuda. Suitsetamisest

loobumise kabinetti pöördumine suurendab tõenäosust, et tubakast loobumine õnnestub. Selle põhjuseks on professionaalne tugi ja nõustamine, mis aitavad mõista suitsetamise sõltuvusmehhanisme ja pakuvad individuaalseid plaane loobumiseks,” tõi Jaagor välja.

Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) uuringud näitavad, et iseseisvalt suitsetamisest loobumine on tihti keeruline ja ainult 4–7% inimestest suudab ilma toeta püsivalt loobuda. Kui aga kasutatakse nõustamist ja vajadusel ka ravimeid (näiteks nikotiiniasendusravi või teisi ravimeid), võib edukuse määr tõusta kuni 25–30%-ni.

Tasub teada, et erinevatest tubakatoodetest loobumine võib mõnevõrra erineda. Näiteks sigarettidest loobumine võib olla erinev protsess võrreldes e-sigarettide või suitsuvabade tubakatoodetega, sest nende toodete nikotiinisaldus, tarbimisharjumused ja sõltuvusmehhanismid võivad olla erinevad. Seega on individuaalne nõustamine oluline, et pakkuda erinevaid lahendusi sõltuvalt kasutatavast tootest.

“Nõustamise esimene vastuvõtt toimub kohapealse vastuvõtuna. Esmase nõustamise käigus kinnistatakse loobuja motivatsiooni ja koos määratakse kindlaks loobumise tähtaeg ja pannakse paika nõustamis- ja raviplaan. Kokku lepitakse ka ajad järgmisteks kohtumisteks, mille ajal vesteldakse ja vajadusel korrigeeritakse loobumis- või raviplaani. Korduvvastuvõtt on võimalikud telefoni teel. Nõustamise protsess koosneb 5–6 seansist. Esmakordne nõustamine kestab 45–60 minutit, järgnevad seansid 15 minutit,” kirjeldas Jaagor.

Suitsetamisest loobumise nõustamisega tegeleb Raplas öde Tiina Laugasson. Vajalik on eelregistreerimine Raplamaa Haigla registratuuri telefonil 484 4050. Tubakast loobumise nõustamise teenust osutatakse ilma saatekirja ja visiitdidasuta nii ravikindlustatud kui ka ravikindlustamata isikutele. Nõustamisele on oodatud ka koolinoored - mida varem, seda parem!

Rohkem infot tubaka- ja nikotiinitoodete ning nendest loobumise teemal leiab: **www.tubakainfo.ee**

Rapla nõustamiskabineti esimene patsient on tänaseni edulugu. Maakonna turvalisuse ja rahvatervise spetsialist Ülle Laasner:

Raplas avati suitsetamisest loobumise nõustamise kabinet haigla juures aastal 2002. Mäletan seda seetõttu, et olin esimene patsient. Dr Mari Pöld tegeles minuga ja oli aastaid nõustamiskabineti ametis.

Mina olin selleks ajaks suitsetanud vahelduva eduga 16 aastat. Eesti Õpilasmalevas sai algust tehtud ja minule see külge jäi. Tegin sporti ja olin tolleks ajaks ka juba mitu aastat tervisedendajana töötanud. Mu sees oli väga suur konflikt - ei saa käia minu sõnade järgi, kui minu teod neile ei vasta. Ma haarasin kohe õlekõrrest, kui selline võimalus Raplas avanes. Mina olen nõustamise kabineti esimene ja kindlasti üks paljudest edulugudest.

Sel aastal tähistan mittesuitsetamise aastapäeva 1. oktoobril juba 22. korda. Olen enda üle väga uhke. Ütlen ikka, et see on minu ainuke mehetegu - loobumine. Mul ei ole selle aja jooksul tulnud kordagi mõttesse uuesti alustada. Olen suitsetamist vaid paar korda unes näinud ja siis ka hirmuhigiga ärganud, et kas tõesti murduisin. Olin 33-aastane, kui oma pahest võitu sain.

Tean ka seda, et palju lihtsam on mitte alustada kui lõpetada. Olen teadlik, et nii kui ma esimese kõhvi teen, on minuga halvasti ja allakäigutrepp väga järsk. Minu hea sõbranna loobus enne mind ning alustas nüüd taas, pärast ca 25 aastat. Ja muster on sama - kiirelt muutus normiks suitsetada pakk päevas. Sõltlane jääb sõltlaseks elu lõpuni, iseasi, kas ta tarbib seda ainet või mitte.

Raplamaa Punane Rist korraldab

23.-24. oktoobril Raplas

esmaabi põhikoolituse (16h)

Oodatud on kõik huvilised, sh autokooli õpilased, asutuste esmaabiandjad ja relvaloa taotlejad.

Koolitustele registreeruda või neid tellida saab kirjutades (raplamaa@redcross.ee) ja helistades (53479168).

Psühholoogiapraksis EOB (EOB - an Ease Of Being) Et olemine saaks kergem

Psühholoogi nõustamine on mõeldud kõigile, kes tunnevad, et vajavad moraalsel tuge või muutust eneses: täiskasvanud, noored, lapsevanemad ning ettevõtted, asutused (võimalik psühholoogilise toe tagamine oma asutuse personalile ja õpilastele).

Võid tulla enda pärast või rääkida murest, mis on seotud Sinu lähedasega.

Täpsem info: **www.eobpsy.com**

Raplamaa Haigla kliinilised psühholoogid

Pille Kuldkepp, Maria Talts, Urve Uusberg

nõustamine, teraapia, uuringud, supervisioonid, kvisioonid

Perearsti suunamisega tasuta, registreerida
+372 4844050 ja +372 4890753

Rapla Psühholoogid OÜ
raplapsyhholoog.voog.com/teenused

Ojaveere Teraapiakeskus avas ukseid Rapla südames

KATRI REINSALU

Ojaveere Teraapiakeskus on pühendunud laste, noorte ja täiskasvanute vaimse tervise toetamisele rakendades terviklikku lähenemist. Septembris avas keskus ukseid uutes ruumides Tallinna mnt 22 (Rapla ärimaja) kolmandal korrusel.

“Meil on nüüd rohkem ruume kui enne. Ruumid on ilusad ja värsked,” ütles keskuse teenuste koordinaator Epp Sussen. Pereteraapia on keskuse üks nõutumaid teenuseid ja nüüd on keskuses kaks pereteraapia tuba. “Aga ka kunstiteraapia ja muusikateraapia ruumid on suuremad ja see annab seansi käigus rohkem võimalusi, mida teha,” lisas Sussen.

Uusi ruume on ka mugavam kasutada. Majas on lift ja keskuse ruumides liikumispuudega inimestele inva-WC. Uued ruumid asuvad Rapla südames kohe kesklinna busipeatuse läheduses. Sinna on mugav tulla nii ühistranspordiga kui ka koolilastel jala.

Rapla keskuses pakutakse järgnevaid teenuseid: pereteraapia, pere lahendusring, paariteraapia, kunstiteraapia, muusikateraapia, vibroakustiline teraapia, mänguteraapia, psühholoog, kogemusnõustamine ja sõltuvusnõustamine.

Teenuseid pakuvad ligi 15 terapeuti. “Enamus meie terapeute ei ela Raplas ega Raplamaal,” ütleb Sussen neile klientidele julgustuseks, kes ei soovi terapeudiga teraapiaväliselt kohtuda.

Ojaveere keskuse looja Siiri Viil avamispäeval tahvlile häid mõtteid kirjutamas.

“Meil on nüüd hingehoid ka,” töö Sussen välja. Kuigi hingehoid pärineb kristlikust süsteemist, siis määrab vestluse suuna kliendi enda lähtekoht. Hingehoidja aitab haiged, kriisis olevaid või surevaid inimesi ja nende lähedasi ning on mõttekaaslasteks erinevate eksistentsiaalsete küsimuste tekkimisel.

Keskuses tegutsevad ka erinevad grupid, mille kohta leiab jooksvat infot kodulehelt. Sussen ise soovib alustada kunstiteraapia grupiga,

mis sobib hästi just lastele. “Sa ei pea oskama oma muret ja tunnet sõnadesse panna. Sa saad selle endast välja ja pärast on palju kergem olla,” rääkis ta.

Kuidas teraapiasse tulla?

Tihedat koostööd tehakse kõikide omavalitsustega ja Töötukassaga, kuid võtab vastu ka erakliente. Huvilistel tasub alustada kodulehest ja seal olevast sisenemiskeskendist. Enne teraapiasse

tulemist on hea inimesel läbi mõelda, miks ta teraapiasse tulla soovib ja mis võib tema mure põhjuseks olla. “Teraapeut või psühholoog ei tee kedagi ise terveks. Ta on pigem teekaaslane, ta annab juhtnööre ja aitab arutleda, aga inimene peab ise tahtma endaga tööd teha,” töö Sussen välja. •

Lisainfo:
ojaveere.ee
Telefon: +372 5866 3300
E-mail: info@ojaveere.ee

Millist abi hoolduskoordinaatoritelt enim palutakse?

Raplamaa Omavalitsuste Liit viib aastatel 2024–2025 ellu projekti „Inimkeskse hoolekande- ja tervishoiusüsteemi koordineerimise Raplamaal”.

Projekti eesmärk on loimida rohkem kaks suurt valdkonda – tervishoid ja sotsiaalhoolekanne, et inimesed ei kukuks kahe süsteemi vahelt läbi. Hoolduskoordinaatorite esmane ülesanne on aidata kompleksvajadustega inimesi – kellel on meditsiini- ja sotsiaalprobleem korraga.

Raplamaal töötab kaks hoolduskoordinaatorit. Uurisime neilt, milliste muredega nende poole kõige enam pöörduakse.

Rapla Perearstikeskuses töötav hoolduskoordinaator **Irita Raismaa**:

Muresid on palju ja iga-suguseid – on neid, eelkõige eakad, kes ei tule enam kodus üksi toime; on neid, kes vajavad abi, aga ei tea, kust seda küsida või kuhu pöörduda; on noori, kel pole tugevat tugi-võrgustikku, aga vaja on nõu või toetavat õlga; on lapsevanemaid, kel on keeruline oma laste vajadustega toime tulla; ja on ka praktilisi küsimusi – kuhu pöörduda töövõime hindamiseks, kus pikendada dokumente jne.

E-post: koordinaator@raplapak.ee, tel 5309 5920 (katab teenusega Rapla ja Kehtna vallad).

Märjamaa Perearstikeskuses töötav hoolduskoordinaator **Kristi Jürgenson**:

Probleemid, millega minu poole pöörduakse on väga erinevad. Üldjuhul on tegemist sotsiaalsete probleemidega. Enim vajavad abi eakamad inimesed, kes on oma murega üksi jäänud, sest neil puudub lähedaste abi ja toetus. Minu ülesanne on aidata leida sobivaid lahendusi. Selleks teen koostööd nii lähedaste (kui on olemas), perearstikeskuse kui ka omavalitsusega.

E-post: kristi.jurgenson@perearstid.ee, tel 540 05894 (katab teenusega Märjamaa ja Kohila vallad). •

FOTOD: CAMILLA KÄNNOLA, RAPLAMAASÕNUMID

Lahenduskeskse coachina

aitan inimestel ületöötamise mustreid lõhkuda, ise oma elu kvaliteeti tõsta ja end juhtida. Saada selgust, saavutada kiiremini oma eesmärgid.

Aitan vähendada töötajate läbipõlemist, viies läbi ka praktilisi stressi ennetavaid koolitusi kollektiividele.

Info:
siret.narja@gmail.com
Meeleselgus OÜ
+372 5684 9818

Nõustamiskeskus Sotsiaalne Kaasatus

Meie teenused Raplas: sotsiaalne rehabilitatsioon, ohvriabi, vaimse tervise teenus, võlanõustamine.

Teid nõustavad psühholoogid, eripedagoogid, logopeed, tegevusterapeut, loovterapeut, füsioterapeut, kogemusnõustaja ja võlanõustaja.

Tallinna mnt 22,
Rapla ärimaja (2. korrus).

Info: +372 5810 3114
sotsiaalnekaasatus@gmail.com
www.sotsiaalnekaasatus.eu

MTÜ Kohila Turvakeskus pakub Rapla- ja Harjumaal erinevaid toimetulekut toetavaid teenuseid.

Pakume sotsiaalset ja tööalast rehabilitatsiooni, erihoolekande-teenust ning koduteenust. Meil tegutseb ka pesumaja “PesuKati,” mis pakub tööd ja hõivet psüühilise erivajadusega inimestele nende kohandatud keskkonnas. Korraldame veel erinevaid huviringe lasteaedades ja suvelaagreid.

MTÜ Kohila Turvakeskus osutab teraapia- ja rehabilitatsiooni-teenuseid eesmärgiga toetada inimest elukaare igas osas, kus tekib vajadus toimetulekut parandada. Meie meeskonda kuuluvad tegevusjuhendajad, sotsiaaltöötajad, eripedagoogid, tegevusterapeut, loovterapeut ja psühholoog.

Lisainfo saamiseks külastage meie kodulehti www.kohilattk.ee ja www.katikodu.ee

Facebookis: www.facebook.com/katikodu

Rehabilitatsiooniteenuse info: +372 53620794 või katikodu.reha@gmail.com.

Raplamaa Naiste Tugikeskus on naistele,

kes tunnevad, et tahavad oma olukorrast rääkida, vajavad tuge oma muredele lahenduste otsimisel, tahavad analüüsida võimalikke variante vägivaldse lähisuhte lõpetamiseks ja enda ning laste edasise elu korraldamiseks. Vastame telefonile ööpäevaringselt.

Vägivallast on väljapääs! Aitame sul seda leida.

Meie teenused: psühhosotsiaalne abi, vajadusel juriidiline ja psühholoogiline abi, ajutine turvaline majutus.

+372 54005144
raplamaanaistetugikeskus@gmail.com
www.raplanaistetugi.ee

